

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hvá a lap szellemi részét
illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryn tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Pünkösdi ünnepén.

„Összegyűlnek az Apostolok és megjelenék közöttük a Szentlélek és meghitette őket s az Apostolok szerte menvén a világon, hirdették Krisztus tanait.”

Ezt a bibliai tény, sennek nagy fontosságát ünnepli a keresztény világ a most következő két napon át.

A pünkösdi ünnepek arra vannak rendelve, hogy a Megváltó mennybe-menetele után folytatott krisztusi tanításokra emlékeztessék az emberiséget.

Ránk magyarokra nézve épen a mostani pünkösdi ünneplés különös jelentőséggel bír.

Ebben az esztendőben léptünk át ugyanis a második ezredévé.

Egy ezredet Isten különös kegyelméből már leéltünk. Leéltünk becsületes igyekvők, szakadatlan munka, tömeges véraldozatok, a műveltségben, iparban, — művészetben való haladás között.

Voltak nemzetünknek az elmúlt ezer esztendő folyamán Apostolai, akik nemcsak a Krisztusi tanok hirdetése és a keresztény hitelvek meggyökereztetése által igyekeztek apostoli hivatásuknak megfelelni, hanem abban is előjártak, hogy a magyar nemzetet a honfoglalás és a hon megtartásának és megvédelmezésének sokszor nehéz és veszedelmes útján megerősítsék s a folytonos előrehaladásra ösztönözzék.

Voltak a magyarnak Apostolai, akik mindenekben a Krisztusi tanok nyomán felemelkedtek a nemzetet az elnyomatás napjaiban, felrázták a csüggedésből és megacélozták izmait a kitartó küzdelemre.

A keresztény civilizáció nagy vívmányaiban való részesedésünket java részben annak köszönhetjük, hogy a bölcs és kegyelmes Gondviselés a megpróbáltatások ezer veszélyei között is adott a nemzetnek férfiakat, akik az Apostolok munkáját folytatták, akik eljövénnek isteni küldetésből és merész szellemük és bölcsességük fényével megjelölték a magyar nemzet számára a haladást, a boldogulást, a tökéletesedést útjait.

Most mikor megkezdjük a második ezredét és visszatekintünk az első ezer év változatos eseményeire sokszorosan érezzük, hogy nemzetünknek ebben a most kezdődött új ezredében talán még nagyobb szüksége

lesz apostolokra, akik elől járjanak a tenni kész, a haladni vágyó, a nagy alkotásokra törekvő nemzet minden munkájában úgy az anyagi, mint a szellemi alkotások terén.

Megszokott dolog manapság a kormányzat élén álló férfiakban keresni az egykori Apostolok hivatott utódjait.

És tényleg voltak idők, amikor valójában az aktív kormányférfiak végeztek az Apostolok munkáját és teljesítették ama missziót, melyet hajdan korban azok végeztek.

Tényleg voltak a magyarnak státusférfiak, akik magukra vették az apostoli szerepet; meglátták magukban az apostolok jogszertint utódait és a nekik adott tehetség birtokában teljes önzetlenséggel és méltánylandó bátorsággal igyekeztek nemzetük javát megmunkálni.

És tényleg vannak a magyar történelemnek lapjai, melyeken kétségtelen igazolást találjuk annak a méltán meghálált tevékenységnek, melyet nemzetünk néhány igaz és nagy férfiú a múltban a nemzet és az ország haladása érdekében kifejtettek.

Ha azonban a manapság élő nemzetiek soraiban keresünk és főképpen a kormányzat élére került státusférfiak sorában az apostolok munkáját folytató férfiak után, arra a szomorú tapasztalatra kell jutnunk, hogy a magyar apostolok faja, ha egészen nem is pusztult el, de határozottan kivészében van.

Álapostolt találhatunk eleget, akik most is azt hirdetik magukról, hogy a krisztusi tanok szellemében, a Krisztus hősies elszántsága és a Krisztus önzetlenségével viszik előbbre a nemzetük ügyét, és tényleg mit látunk?

Látjuk azt, hogy a nemzet ha emelkedik, ha boldogul, ha folyton erősödik a keresztény civilizációban, azt nem a most működő apostolok munkájának, hanem a saját erejének, saját szívósságának, saját becsületes igyekvésének lehet tulajdonítani.

Hogy a magyar nemzet pusztán önjerejére utalva reddig végezhetik ezt az ország fenntartó nagy munkát azt aligha meghatározhatjuk.

Félt, hogy tán előbb, mint gondolkodni ez a páratlan eredményekben megvilátozott óserő veszendőbe indul és akkor ismét csak a Gondviselés különös kegyelméhez kell fordulnunk.

kérve: küldene a mi saját apostolaink közé egy új Szentlelket, amely meghitessen apostolaink lelkét, megvilágítsa elméjüket, kibontsa szellemük szárnyait és megnyissa becsületes igyekezetük forrását, hogy az igaz apostolok ezentúl is eljárnak mindenütt a hol nemzet maga nagyságát, a maga boldogulását munkálja meg.

A Gondviselést kérjük e napon: Vegye oltalmába mi magyar hazánkat!

Politikai hírek.

Ugron Gábor választói között. Budapesti tudósítónk arról értesít, hogy Ugron Gábor vasárnap e hónap 24-én a reggeli gyorsvonattal utazik Szatmárra beszámolóját tartani. Társaságában utaznak Bartha Miklós, Visontai Soma, Várady Károly dr., Sima Ferenc, Meszlényi Lajos, Tompa Antal, Förster Aurél. — Fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. A beszámolóval nemcsak a város, hanem az egész megye ellenzéke jelen lesz, mert Ugron Gábertól érdekes politikai enunziációkat várnak.

A kiegyezés. Félhivatalos helyről értesítenek a Bécsbe érkezett magyar miniszterek csak szombat este, illetőleg másnap reggel térnek vissza Budapestre és valószínűleg meg fogják ragadni az alkalmat, hogy bécsi kollegáikkal a bank- és kiegyezési kérdések körül még fenforogó nézeteltéréseket újabb megbeszélés tárgyává tegyék.

A trónörökös halála.

Kormány és parlament.

Bécs május 22.

Fejérváry báró és Erdély miniszterek tegnap este, Bánffy báró miniszterelnök, Percezel és Wlassics miniszterek ma reggel érkeztek Bécsbe. Ma délelőtt érkeztek, Szilágyi a képviselőházi elnök, Berzeviczy, a képviselőház alnöke, 17 képviselővel valamint Károlyi Tibor gróf a főrendiház alnöke, a főrendiház küldöttségével.

A résztvétel.

Miklós württembergi herceg, mint a württembéri király képviselője, Károly Lajos

király herceg temetésére Bécsbe érkezett. Odaérkeztek továbbá: A porosz tiszti küldöttség, Gizella bajor hercegnő György herceggel, Apponyi Lajos grófudvarnagy Grünne hadtestparancsnok Lobkovitz herceg csehországi tartományi marsall, Badeni Szaniszló gróf tartományi főnök. Budapest főváros küldöttsége pompás koszorút helyezett az elhunyt koporsójára. Azonkívül koszorúk érkeztek a főhercegektől és főhercegnőktől, román királynőtől, a bajor regens-hercegtől, Ágost Lipót szász-köburg-góthai herceg és nejétől és a horvát tartománygyűléstől.

Az elhunyt özvegye és gyermekei ma délelőtt pompás koszorút helyeztek az elhunyt koporsójára. Azonkívül koszorúk érkeztek a főhercegektől és főhercegnőktől, román királynőtől, a bajor regens-hercegtől, Ágost Lipót szász-köburg-góthai herceg és nejétől és a horvát tartománygyűléstől.

Ma reggel 8 órakor az északnyugati vasúton a braunschweigi regensherceg és Frigyes Ágost száz herceg érkeztek ide.

Reggel 7 órakor Károly bádeni herceg érkezett oda.

A temetés.

Bécs, máj. 21.

Az óriási császárvárosban meglátszott, hogy kedvenczet temette. Oly rengeteg néptömeg, amely ma szorongott mindenütt, a merre a gyászmenet elhaladt, még Bécsben is a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

A gyászszertartás pontban 4 órakor kezdődött. A koporsót leemelték a szent Mihály lováról és miután az újból beszentelték, a Schweizerhofban álló halottas kocsikhoz vitték le.

Most a kocsira emelték a koporsót és az összes harangok zugása mellett elindult a gyászmenet.

Élén egy szakasz lovasság haladt. Utána következett: egy lovas udvari felügyelő, egy két lovas udvari kocsis egy kamara furiával, egy két lovas négyüléssel udvari komonnyikkal, egy század lovasság, egy lovas udvari tisz, egy lovas fourier, egy hatfogatu udvari kocsis két kamarással, a kocsis mindkét oldalán egy-egy lakáj, egy hatlovas udvari kocsis az elhunyt fődudarmesterével, a lakájok párosan, két udvari fourier, végül a hat fehér lóval vontatott piros halottas kocsis a koporsóval.

A halottas kocsis mindegyik oldalán négy lakáj ment és négy nemes apród égő viaszlámpákkal. — Hat arciére testőr jobbról, hat magyar testőr balról. Kivül nyolcz drabant testőr jobbról és nyolcz testőrlovas balról. — Egy század gyalogos és egy század lovas zárta be a menetet.

A gyászmenet a Josephsplatzon keresztül, az Augustiner és a Tegetthoffstrassen át vonult a Neue Markton levő kapucinus templomhoz.

A mint a halottas kocsis a templom főkapujához ért, leemelték a koporsót, melyet

a pap-ág élén a pontifikánsok fogadtak. Ezek vezetésével mellett aztán bevitték a koporsót a templomba és ráhelyezték a főoltár előtt felállított, körskörül égő gyertyáktól befoglalt gyászemlényre.

Nyomban reá megkezdődött az ünnepélyes beszentelés, mire az udvari zenekar énekesei a liberát énekeltek.

Ezután leemelték a koporsót a dobogóról és gyászadalok éneke, fáklyák világa mellett levitték a kriptába.

Koronázzák a cárt.

Moszkva, máj. 22.

Tegnap történt meg a cári pár bevonulása. A bevonulás útja és a hozzávezető mellékutak ragyogó díszben pompáztak. Az utcákon kora reggel óta beláthatatlan embertömeg tolongott. Az orosz nemzeti ruha dominált a sokaságban. Ezer meg ezer néző számára tribünök készültek.

Mikor a Petrovski-palota felől elindult díszmenet a város határába érkezett, 71 üdvözlés dördült el a város közönsége gyanánt. Szergej nagyherceg fő kormányzó fogadta itt a cárt, a Mária menybenetele nagy székesegyházából fülzúgó harangzás volt a jeladás arra, hogy a cári párnak ünnepies bevonulásában résztvevő elöljáróknak gyülekezniök kell.

A Petrovski palota előtt fölállított lovasitig három ágyulós volt a jeladás a fölvonulás megkezdésére. A régi diadalkapunál a városi képviselők, akiket a város feje vezetett, — a különböző czéhek, a kormányzósági hivatal tagjai és a tözsde-bizottság képviselői a cári párnak sötét és kenyeret nyújtottak. Az üdvözlésnek ugyan ez a módja ismétlődött a Tver-téren a nemességi marsal vezetésével álló Moszkva-kormányzósági nemesség részéről.

Mig a menet a Kremlhez közeledett, az idő lassanként kiderült, úgy, hogy a bevonulás pillanatában a Kreml számtalan aranyos, ezüstös és tarka templomkupolája napfényben ragyogott. A cári gyönyörű szürkén lovagolt és a Preobraszenszky-ezred ezredesi egyenruháját viselte az András-rend szalagjával.

A cári közeledtével a dobosok császári indulót verték és sorfalat álló csapatok tisztelegtek. A cárt minden felé kegyesen köszönt. A cárnét és a cárnéját, akik 8 télyér ló által vont pompás, aranyozott hintóban ültek, szintén viharos ováció üdvözölte. A cárné fehér selyem orosz nemzeti ruhát viselt.

Mikor a menet a város területére ért, Moszkva több mint 600 templomának harangjait meghúzták 101 ágyulós és valamennyi harang zugása jelezte a bevonulás befejezését. A cári pár néhány óra hosszáig a Kréml palotában maradt, azután a Sándor palotába ment.

A rend az egész ünnepség alatt példás volt.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAI.

1896. Május 23.

Ecce Homo.

Egész világ iránt érezett szoralmat
S ostar csapás alatt ime vére serked;
Tövis koronával, kezében nádszállal
Ecce Homo fénylik századokon által.

Egyetlen föld iránt érezett szoralmat
S vére onlása közt ezer évet szenved,
Most glóriás fővel im' a magyar nép ez:
Ujabb ezredéhez újabb erőt érez.

Hegedüs István.

A gyáva.

— Irta: Sebesi Samu. —

Bors Elemér mindenki csinos embernek tartotta. Még a legválogatosabb leánynak is megakadt rajta a szeme. Hanem a derék fiút egészen a Batosi Irma szépsége bűvölte meg. Pedig Batosi Irma hiu kaczer teremtettség volt. Egyetlen leánya Batosiéknek, akik lrmát kicsiny korától fogva kényeztetették, becéztették s mire hajadonná fejlődött a leány, a századvég minden raffineriáját ismerte. A magához hasonló leányok között nem találta jól magát s inkább kedvelte a vig asszonyok társaságát, a hol kedélyes tracsolás közben pikáns históriák fűszereztek a jótékony czélu értekezleteket.

A mama majomszeretete, vagy talán

hiányos világismerete mindent megengedett Irma kisasszonynak és ha az olykor tulságos ösztönességgel tanúságot tett érettebb korhoz illő tapasztalatairól, mindez a mama előtt nem a frivolitás, hanem a szellemesség, az okosság rovására esett.

Igy jutott ez a szép fiatal leány arra a lejtőre, a melyiken az erős karakterek is könnyen elsiklanak s a melyik okvetlenül egy foltot ejt a szép tiszta nőiesség zománcán.

Hanem azért Bors Elemér a rajongásig szerette. Én isteneim, hiszen csak nem változhatik meg egy ur kedvéért az az axioma, hogy a szerelem vak. Bors Elemérnek az édes anyja élt csak. Egy derék szerető anyja, de erős lelkű asszony, a ki felnőtthiára semmivel sem fordított kevesebb gondot, mint mikor az kicsiny volt. Most is olyan gondossággal tartotta rendben a ruháját, vigyázott az egészségére. Óvta a rozstól és serkentette a jóra. Ha Elemérnek boros volt a homloka: az édes anyai kéz simította el a redőket. Ha beteg volt: az édes anyja virasztott mellette aggódó szeretettel.

Ellehet képzelni azt a fájdalmas meglepetést, mikor Elemér az édes anyjának kirokkolt azzal a szándékával, hogy ő a Batosi Irma kezét megkéri. Az öreg asszony elsápadt a felindulás miatt. Nem harag volt az, a mit érzett, hanem a fájdalom és kétségbeesés.

Elemér esdekelve nézett az anyjára, hanem a hideg, néma arc nem adott feleletet.

— Anyám, édes anyám! Én szeretem Irmát lelkem, szívem teljes hevével, kiáltotta

a férfi. Nem, nem! Ugy-e nem fog ellentmondani. Belegyeznek. Tudom, hogy boldogságot o hajítja és én nélküle boldog nem leszek soha.

És az erős férfinak kicsordult a könnye, a mint a szigorú édes anyára tekintett. De mentől inkább érezte, hogy anyja ellenzi ezt a házasságot, annál kétségbeesettebb szívóssággal ragaszkodott hozzá.

— Elemér — szólott végre Borsné — halkan és remegő hangon. Te nem a boldogságot, hanem a szerencsétlenségedet találod meg.

— Nem, nem, mondá a férfi és hízelve simogatta az édes anyja kezét.

— Az a leány hiu, kaczer teremtettség, a ki nem fog téged megbecsülni.

— Oh igen! felelte hirtelen Bors Elemér, — megbecsül, mert szeret.

— Szeret!?! kiáltotta gúnyosan az anyja. Szív nélkül, hogyan szerethet? Hiszen nincs annak szíve. Vagyha van, az nem egy férfié, hanem

Elemér gyöngéd szeretettel ölelte meg az édes anyját, és hirtelen félbeszakította:

— Te kegyetlen vagy, erősen itélés édes anyám és ezzel a kemény itélettel nekem okozol fájdalmat. Ne mondj ellent. Hiszen te mindig szeretted, te mindig a boldogságot o hajítottad. Most se lehetsz más, mint az én szerető édes anyám ...!

Aztán annyi édes hízlegéssel beszélt az ő nagy szerelméről, hogy a kemény szívű Borsné majd nem elérzékenyedett. Hát még a mikor egy szerető gyermek kényeztető csókjaival halmozta el az édes anyját, aztán

rajzolta a jövő képét. Szerelmes szíve, felhevült agya is lobogó szenvedéllyel kiszínezte azt a képet ragyogó színekkel, aranyos sugarakkal.

Borsné csodálkozva nézett a fiára:

— Elemér, hisz ez örültség!

Volt ebben a kijelentésben valami komoly, ellentmondást nem tűrő harag is, ami a fiatallembert megakart fosztani minden reményétől.

Bors Elemér elkomolyodott. Az anyjára emelte tekintetét és az anya éles látása valami véres fénnyel vett észre a szemekben, a mitől szinte megdöbbsent. A fiu nem szólt többé, hanem lassu léptekkel indult az ajtó felé. — Mikor Elemér kinyitotta az ajtót, Borsné megragadta a kezét:

— Megállj! Jer csak! hát meggondoljuk a dolgot. Csak semmi komolyság. Te, te rossz fiu!

És most már ő czirogatta ő simogatta. Most már látta, hogy a gyermeke inkább meghal, mert a nélkül a leány nélkül úgy sem tudna élni.

Ismerete az erős makacs fejét, de azt is sejtette az anyai szeretet ösztönével, hogy fia veszedelemben rohan.

És mig Bors Elemér boldogan csókolt az édes anyja kezét, az öreg Borsné zokogva simogatta selymes puha haját a fiának

Mikor Bors Elemér a feleségével végig ment az utcán, minden ember megbámulta a szép párt. — Különösen az asszonyok kellett nagy feltűnést a férfiak körében a szobor-szerű szép termetével, az élénk tüzes szemei-

vel és az utánozhatatlan kaczer fejhordozásával. Milyen szívesen tudott köszönni, milyen tébolyítóan tudott mosolyogni. Az csak természetes, ha ennyi szeretetreméltóság, barátságot vonzott köréje.

Igy fogta fel Bors Elemér is, daczára, hogy az anyja nem volt vele egy véleményen. Hanem lát mióta a szép lrmát Bors Elemérnek hívják, a fiu sokkal kevesebbet törődik anyja véleményével és annak gyöngéd szelétét már teljesen nélkülözi is. Megtörtént már az is, hogy anyjával a felesége kedvéért összezördült s az öreg Borsné napra fájdalmasan tapasztalta, hogy fia szeretete iránta kihűlt. De ha ebbe bele tudott volna is nyugodni, azt nehezen viselte el, hogy a menyé körül a házi barátok egész legiója strög forog. Egyszer a fiát ilyesmire figyelmeztette, de az a jóhiszemű emberek egykedvűségével vont vállat és így szólt:

— Ha más mondaná ezt, majd tudnám, hogyan kell felelni, de az anyós ellenszenve, hogy mit sugalmaz, azzal nem törődöm.

Borsnének rozslu esett ez a közömbös, szinte durva felelet s midőn Elemér egy nap eltávozott hazulról, felkereste a menyét és komolyan, hideg udvariassággal mondá:

— Asszonyom ön megfosztott gyermeket a szeretetétől. Én nem számít, a káros én vagyok és hallgatok, de ne fossza meg fiamat az emberek becsületétől, mert akkor nem fogok hallgatni.

Erre a kijelentésre egy kis érzékeny esete paté fejlődött ki, a mely végső eredményében az lett, hogy Bors Elemér a

Az erdélyi ev. ref. tanárok értekezlete Sepsiszentgyörgyön Május 21—22-én.

(Saját tudósítónktól)

Az erdélyi ref. tanárok 1864 óta majd minden évben összegyűlnek rendre az egyes kollegiumoknál s itt az intézetek megszervezéséből, a kifejlődött tanügyi eszmécsereiből sok életre való eszme, intézmény p a t t a n t már ki.

A mostani értekezlet kegyeletes ünneppéllével áll kapcsolatban. A Székely-Mikó-kollegium előjárása nem elhatározással, kiváló gondnokainak emléket ünnepélyességgel, arcképeinek lefestésével kívánta megörökíteni. Ezeknek leleplezésével áll kapcsolatban a mostani értekezlet.

A többi kollegiumok tanárai máj. 20-án d. u. érkeztek Sepsiszentgyörgyre, hol páratlan szíves fogadtatásban részesültek az érkezőket a helybeli tanárok és a közönség.

Május 21-én d. e. 9 órakor kezdődött az ünnepély a következő sorrendben: Gálárahok éneke, előadja az ifjúsági vegyeskar. Ima, tartja Miklós Géza vallástaná. — Hymnus, előadja az ifj. vegyeskar.

Dr. Bodor Tivadar főgondnok szíves üdvözlőte kezelt, majd ugyanő gróf Mikó Imre, gr. Csáky Albin, Szász Domokos, Császár Bálint kollegiumi főgondnokok érdemeit szépen méltató beszédet tartott, kiemelve mindeniknek nagy áldozatkésztségét, fáradhatatlan munkásságát, az iskola megteremtése, fenntartása, felépítése nyolcz osztályra kiegészítése ügyében. A közönséghez és ifjúsághoz intézett szép beszéd mely nyomokat hagyott annak kebelében. A lepel lehullván, a főgondnokok éljenzése között szemlélte a festményeket az ünneplő közönség.

D. e. 10 órakor kezdődött a tulajdonképpeni tanári értekezlet dr. Bodor Tivadar főgondnok megnyitójával és dr. Székely Bendegúz igazgató tanár üdvözlő beszédével.

Dr. Bodor Tivadar főgondnok érdekes, meggyőző kitérőket tett a jelenkori középiskolai és egyetemi tanítás ügyére. — A középiskolában vannak már szép tantervek, jól képzett tanítók, célszerű taneszközök; de hátrányos a középiskolának oktatási ügyére tantárgyak sokfélesége, a tankönyvek terjedelmese volta s az az irányzat az tanárok részéről, hogy túlságos részletezősége szeretnek bocsátani. Ugy látszik, mintha az volna az irányzat, hogy a középiskolai oktatási körökből, pedig ezekre egyirányú szűksége van a gyakorlati és tudományos élet terén.

A tanulók nem bírják megemészteni a tananyag tömegét. Lábra kap a kötelezőmunka sokasága. Így kettős veszteség áll elő. Egyik a tanulás, másik a jellemképzés terén.

Az egyetemi tanításnak is vannak hiányai. Némely tárgy körében alig fejezi be az egyetemi tanár a bevezetést; a másik ez elve meghatározásait annyiféle alakban adja elő, hogy a fiatal ember nem bírja kiválasztani a legjobbat; a harmadik a tudományok csak magyar körökben mozog a nélkül, hogy meggyőződésük, vajjon utolérke-e tanítványai öt magas szárnyalásában. Mikor aztán a gyakorlati életbe lépnek az ifjak sem gyakorlati, sem tudományos térre nem vihetik rendszeres ismereteket.

Az értekezlet megalakulása a vizsgálati bizottságok kiküldése után dr. Székely Bendegúz előterjesztést tett a sepsi szentgyörgyi ev. ref. Székely Miklós kollegiumnak 1880—1895-ig terjedő történelméről.

A délutáni napirend sorozatában foglalt még helyet az erdélyi ev. ref. tanárok általános övezgy-árvái gyűlése ügyében a megbízott kolozsvári tanári kar javaslata.

Dr. Székely Bendegúz igazgató előterjesztése a kollegium 1880—1895-ig terjedő

történelméről, feloleli az intézet fejlődésének minden ágát, különösen azt emeli ki, hogy a jelölt időszakban fejlődött az intézet 4 osztályból 8 osztályú főgymnasiummá.

Alkalmam volt meggyőződni, hogy e berendezés mellett a tanulók kitűnő ellátásban részesülnek. Az értekezlet tagjai éppen akkor látogattak meg a gyermekeket, mikor ebédhez ültek.

Ez intézet a székelység szívéhez nőtt. Sepsiszentgyörgy városának 50,000 frtján kívül a többi alapítványok összege 25—26 ezer frtra emelkedett. Ily áldozatok mellett természetesen találjuk, ha az állam is szívesen nyújtja segítő kezét az intézet továbbfejlesztésére.

Az igazgató tanár sok oldalú előterjesztését figyelemmel halgatta végig az értekezés áttért az általános övezgy árvái gyűléstől ügyének tárgyalására.

A mult évi tanári értekezlet megbizta a tanári kart, mint a gyűlést vezető testületet, hogy tegyen javaslatot ez irányban. A javaslattevők következő javaslatot terjesztették elő:

1. Utasítások a kolozsvári tanári kar, hogy a Berde Sándor családja igényeinek az egyházkerület által leendő biztosítása ügyében az igazgató tanáccsal tárgyalást vegyen fel s esetleg egységet kössön a tanári értekezlet jóváhagyásának fentartásával.

2. Mondja ki az értekezlet, hogy az özv. árvái alap tőkéjét az egyes kollegiumok között az eleit fogva számba vehető összes befizetések valamint az egyes kollegiumokra háruló évi terhek középértékeinek összegei arányában osztja fel.

3. E határozat jóváhagyásáig a mélt. igazgató tanács utján az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztetik azon kérrrel, hogy az egyházkerület határozatunk érvényesítésében segítségünkre legyen.

4. A felosztás keresztlyvitelének előkészítésével a kolozsvári tanári kar bizatik meg, s akkor lesz a felosztás tényleg keresztlyt viendő egy erre külön összehívott tanári értekezleten, mikor határozatunk a felsőbb hatóság által helyben lesz hagyva s mindenik kollegiumunk fel lesz véve az állami nyugdíjintézet kötelekébe.

E javaslat fölött folyt a vita délelőtt, s a délutáni gyűlés egy részén.

Az értekezlet elfogadta az előterjesztett javaslatot azon kiegészítéssel, hogy a míg a gyűlést felosztása be nem következik, addig az intézetek és testületi tagok jogai és kötelezettségei fenntartandók, tehát a hátraleköl felhajtandók.

E tárggyal kapcsolatban kimondta az értekezlet, hogy az ezután választandó tanárok nem kötelesek a gyűlést kötelekébe lépni. Olyan határozat ez, mely a gyűlést felosztásáig feltétlenül és rövid idő alatt maga után vonja.

E nap utolsó tárgya az a tervezet volt, melynek czélja az erdélyi ev. ref. tanárok közt továbbra is fenntartani az összeköttetést egy új szervezeti tanácsjegyzetében. Az értekezlet bizottságot küldött ki a tervezet elkészítésére Parádi Kálmán, Bod Károly, Török István, Bedőházi János és dr. Sárkány Lajos személyében.

— n.

Meg hasonlós az erdélyi egyházkerület kebelében.

A hitközhöz s vallásfelükhöz igazán ragaszkodó anyaországbeli magyar reformátusok valóban fájdalmas érzéssel olvassák erdélyi hítfelükhöz a nagy enyedi Bethlenkollegium, illetőleg az ennek kebelében fennálló teológiai intézet, s az újon keltetkezett kolozsvári teológiai akadémiá miatt a legutóbbi időkben felmerült sajnos meghasonlást.

Ha valaha kíváncsok volt az erdélyi magyar reformátusság szoros összetartása, sőt

szerves összeforradása, úgy valóban jelenkorunk zilált egyházpolitikai viszonyai közt, most égető szükség van arra, lévén az eláradt oláh elemnek ugyancsak nyílt torkában fekvő erdélyi református egyh. kerületünk a görög katolikus és görög keleti oláh egyházak által saját létalapijában nemcsak megtámadva, sőt nyíltan veszélyeztetve.

Ha visszatekintünk a hajdani Erdélynek országos önállóságára s állami függetlenségére; ha visszaképzöljük magunkat az egykor fejedelmi gyulafehérvári udvarnak a Bethlenek és Rákócziak alatti fényes korszakába, midőn gyulafehérvári virágzó főiskolánkban európai hírű tudós tanárok alatt fejedelmi sarjak s az erdélyi fő- és köznevelés s az ország keleti védbástyáját képező székelység szép reményű fia nemcsak tudományos oktatásban, hanem magyar nemzeti nevelésben is részesültek, mint egyháziak tudós tanárok, mint világiak eszélyes és erőfesz kormányfértiakká képződtek; midőn ősi fészkeikből kiűzött sárospataki tanáraink s szakra menő ottani felsőbb tanulóink, a hitüldözés szomorú idején, mint jövevények a gyulafehérvári kollegiumban menedéket találtak s évekre terjedő vendégi fogadást élveztek; ha visszagondolunk vallásfelekezettünknek azon arany korára, melyben az erdélyi országos törvényekben is orthodoxnak nevezett református egyház püspökei, mint az országtanácsnak legnyomtatékosabb tagjai, melyben a nemzeti fejedelmek befolyásos udvari papjai, az országgyűlésileg tárgyalat egyházi ügyek mellett az államnak nemcsak saját belügyeiben, illetőleg ezeknek elintézésében, hanem az egész Európa sorsára is kihasználást volt küllálami szövetekezesekben is tényleges részt vettek; midőn a hajdani római kath. erdélyi püspökség már csak emlében létezett: fájdalmas érzés fogja el kebelünk, látva és tap sztalva, hogy az erdélyi nemzeti fejedelemség elenyészéssel, ottani református magyar egyházunk is, mely az erdélyi magyarságunk magyát és színetét tartalmazta, a mult XVIII-ik és a folyó XIX-ik évszázadokban mennyire alászállott.

A független Erdély országos rendi mintegy előzetében a hazajukra neheztendő siralmas állapotoknak, czélszerűnek találtak a nagy emlékeztető Bethlen G. fejedelm által alapított s a két Rákóczi György által szélesebb alapon fektetett gyulafehérvári főiskolát a XVII-ik évszázad végé felé I. sz. Apaffi Mihálynak, mint utolsó tényleges erdélyi fejedelmnek sanctiójával N. Enyedre, mint a legregrább és legnagyobb erdélyi vármegye székhelyén országgyűlésileg áttenni, hol ezen továbbra is hallhatatlan emlékt nagy alapítójának nevével viselő kollegium a magyar nemzetet s ezzel egybefort református egyházat végveszélybe fenyegető országos csapások és viszontagságok közepette is jelenkorunkig fennállva, mint a hajdani gyulafehérvári főiskolának dícséretes jogutódá nemcsak a most már erdélyrészi, hanem az összes magyarországi reformátusságnak vallásfelekezeti kegyeletét sőt szükség esetében hathatós támogatását nemcsak kiérdemelte, hanem joggal igényli is.

Bizonýára olybá tarthatjuk mi magyar reformátusok a mostani n. enyedi Bethlen főiskolát, mint az angol reformátusok ropant fővárosuk éktelen zajától távol fekvő vidéki kies Temséjüket az oxfordi szerény egyetemét.

Bethlen Gábornak, mint Magyarországnak választott királyának s Erdély leghatalmasabb fejedelmének, ki példa nélküli hazafiasággal birt a neki országgyűlésileg felajánlott királyi koronának el nem fogadására, dícső emléke megköveteli, hogy az ő felejtetlen nevével viselő s töle jogszerűen el nem idegeníthető fejedelmi és országos alapítványokkal bőven ellátott nagyenyedi főiskola, illetőleg az ennek kebelében fennálló teológiai akadémiá továbbra is fenntartassék s egy más hasonló tanintézet iránti tekintetből az élők sorából ki ne töröllessék.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.
CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

MÁSODIK KÖTET

III.

(Folytatás.)

(82)

Mert Vilmos az ő pénzét gondosan kezelte és tartotta meg számára, azt állítja, hogy a Letti segítségével a házánál teljesen ki egyenlített az ott létező költségek. — És Letti elment: de az utolsó pillanatig nem szűnt meg panaszkodni, zúgolódni és számközi önmagán, midőn szembetűnő habozás után, mintha hajlandó volna a szándékát megváltoztatva visszamaradni, a sötét száraz medence oldaláról fölmászott s még sötétebb hajó fedélzetére.

De midőn a vidám, világos és szépen burtozott kabinba lementek, hol az új házasok és az ő kényelmére minden oly gondosan volt rendezve, az ő kedélye feldúlt. Szép arca rögtön népszerű lett az idegenek előtt, és a mint ott állott, a fiatal Marchmontokkal beszélgetve, miután a másik két utasnak röviden be volt mutatva, egy kis kövér, öregrendű hollandiának, és a nővéreinek, a kik a Jó-Reményesség fogik mentek és ott kiszállottak. — Kenderdyne Letti ismét visszanyerte a jó kedvét. Jól éltüközve mert úgyesen használta fel a pénzt, sőt még a születendő kis babának is vett belőle ajándékokat, és amár az első fiatalágain tal volt, sokkal fiatalabbnak látsza mint Edna — Kenderdyne kisasszony a kis kabinra a női szépség napfényt árasztotta.

És Edna, megfellekedve az elválás fájdalmairól, mosolygva gondolt arra, hogy a testvére milyen napfényt visz a szegény Gyulának, a ki oly borzasztóul soványog utána, az ő munkás, magányos és vagyon szerzés gondjával telt életében — melynek a megszerzéséért az ő gondtalan, művészi véralakával talán soha sem gondolt volna — és bizonyynál soha sem küzdött és fáradozott volna — kivéve Lettiért.

Püspök és bankár.

A „M-g” írja:

Szász Domokos, az erdélyi ev. ref. egyház püspöke, mindjárt püspöksége kezdetén, 11 évvel ezelőtt, eladta az összes egyházaknak a központban őrzött urbéri papírjait valami másfél millió forintot és vett vele papírjardékot. Nyert 6—7 ezer évi több jö-

lának, a ki oly borzasztóul soványog utána, az ő munkás, magányos és vagyon szerzés gondjával telt életében — melynek a megszerzéséért az ő gondtalan, művészi véralakával talán soha sem gondolt volna — és bizonyynál soha sem küzdött és fáradozott volna — kivéve Lettiért.

De Letti maga kevesebbet látszott a jövővel foglalkozni, mint a jelennek. Midőn a négy utitára kiment a kabinból, hogy zavartalanul vehessen búcsút a barátaitól, kicsinylőleg nézett utánnuk.

— Én elhiszem, hogy jó emberek — mondá; de unalmasok, nagyon unalmasak. Attól félek, hogy kellemetlen utazásom lesz. Bár a száraz földön való utat választhattam volna — de nem volt elég pénzem hozzá.

Oh Edna, milyen nyomorúság ez a szegénység! Ekkor, hirtelen jött lelkifurdalástól bántva és azon két lény iránt a gyöngédség impulzusától áthatva, kik szegénységüket oly elégtelen viselték és ő vele több, mint két év óta minden kényelmüket a mivel bírtak megszabták — Letti a testvére karjaiba vetette magát.

— Oh Edna, bocsás meg: Te olyan jó voltál hozzám, mind a ketten jók voltatok, Sohasem felejtetek el benneteket — nem soha!

Ti is felejtetek el engemet! Nem, nem! mondá Vilmos, a mint a felesége távozását siettetve, mert látta, hogy az elválás megpróbáltatása nagyobb volt, mint a menyit az ő tudott viselni.

Letti csókolt meg Ednát és búcsúzott el tőle.

De miután a végleges elválás megtörtént, ő maga ismét vissza ment, hogy a sógorasszonyával beszéljen, kitől szeretett testvérenek az egész jövője: jó vagy balsorsa függött.

velmet. A nyereséget azonban nem adta oda tulajdonos szegény egyházaknak, hanem lefoglalta központi közigazgatási czélokra.

A valódi — egyelőre titokban tartott czél az volt, hogy ezzel a pénzügyvellet a lekötött (vinkált) értékek felszabadulásának a tulajdonosok nevei a papírokról körüllessenek.

Ezentul a szelvények értékei nem a tulajdonosok nevére állítottak ki, hanem egyetlen nyugtára felvette a központ és az osztogatta ki.

Most már a névlelenné vált tőkével szabadon lehetett üzérkedni. Első lépés volt, hogy a püspök 1 millió forint olcsó kölcsönt vett fel az osztrák-magyar banktól és zálogképpen oda adta az egyházak papírjardékjait. Ez ellen azonban a tulajdonosok oly hangosan protestáltak, hogy vissza kellett csinálni egy fél év múlva.

A püspök nem riadt vissza az első akadálytól. Eddigél a közpennyekkel csak földhitelintézetit és biztos állampapírokat lehetett vásárolni, engedélyt eszközölt ki, hogy átmenetképen másféle részvényt papírokat is vehessenek, kis mértékben.

Az új engedély oltalma alatt az egyházkerület egész vagyonát, mintegy harmadfél millió forintot Kolozsvárról Budapestre vitték és ott megkezdte vele a püspök a börzejátékot.

Hol nyert, hol vesztett? egyedül ő tudja. Az üzleteket senki ellent nem őrizhette, mert azokat saját neve alatt kötötte. Mikor e szerény sorok világát látnak, 450 ezer forint beavallt összeg fekszik az egyházi vagyonból budapesti bankároknál és különböző részvénytársaságoknál. Hogy ezenkívül mennyi a hitel és adósság, némi fogalmat nyúthat a következő legújabb eset.

Néhány héttel ezelőtt a Fonciére nevű biztosítói intézet kösgyűlést tartott és ott a püspököt igazgatósági taggá választotta.

Ezt a helyet ezelőtt Földes nevű bankár töltötte be, ki 2000 „Fonciére” részvény tulajdonosa volt, de szerencsétlen üzérkedése folytán, megbukott. Helyébe kellett tehát egy olyan ember, ki Földes részvényeinek tetemes részét megvásárolja, — ennek jutalmul igazgatósági taggá választassék és ezen helyen együtt járó 3—4 ezer forint évi külön jutalékot zsebre tegye.

A püspök ur erre is vállalkozott és kétésségkivül a kikötött jutalmat is zsebre fogja rakni.

Elmélkedjünk egy kissé ezen dolog fölött, pénzügyi, egyházi és társadalmi szempontokból.

A „Fonciére” részvények nagy részének tulajdonosa és így ezen intézet ügyeire elhatározó befolyást gyakorol az ismeretes „Haas és Deutsch” czég. E részvények mesterségesen fenntartott árkelettel a börzén 130 forinttal jegyzetnek, de csak 7 frt évi osztalékot fizetnek utánuk és valódi pénzértékké, ha valaki el akarja őket adni, a börzén jegyzett árértéknek fele sincs.

Senki okos ember, mellékezők nélkül, nem megy bele ilyen ötöd hatod rangú, sokféle eshetőségnek kitett kétes vállalatba, melynél nyertől ugyan öt százalék kamatot, de ötven százalékot veszít ezen részvények vételára és értékesíthetőségének különbözőlete körül.

Nem megy bele különösen akkor, ha társai a Haas és Deutsch czég, melylyel szemben az állam minden hivatalos összeköttetést megszakított melynek irányával a pénzpiac és a szolid fináncz körök nem rokon-szenveznek.

Tekintve az általános értékesülékenést mely 1 év óta a pénzpiacra uralkodik, ki alhat jót azon eshetőségekről, melyek ezen új üzletből származhatnak és ki fogja fedezni a veszteségeket, mely — csak ezer darabot vett is át a Földes-féle kétezer részvényből mármár 20 ezer forintra tehető.

Az egyház pedig tudni akarja: kinek

Letti sugta nagyon komolyan, én bizony benned.

Igyekez Gyulát boldoggá tenni, Soha se feledd el, hogy az ő boldogsága tőled függ.

— Tudom,

Soha se felejtésd el.

Légy mind az neki, ami az én feleségem nekem. Isten veled: Az ég áldjon meg.

Letti keservesen zokogva támaszkodott a hajó oldalára.

— Édes Letti, menj vissza a kabinba, — kiáltotta Vilmos. Nincs senki ottan, a ki szíves lenne a testvéremre ügyelni!

— Kisasszony szabad a szolgálatomat felajánlani? — kérde a kövér Hollandi.

És Vilmos halás köszönettel bízta Letti-t a kissé pocakos kereskedőre.

A következő reggel, fehér szárnyait a téli nap keltekor kiterjesztve, és oly kevesen mozogva, mint midőn másfél évvel ezelőtt egy szegény kis kéz — mely most por és hamu — megkeresztelte. Marchmont Lily felvonta borgonyát és egy más világ rész felé vitorlázott.

IV.

Tizenöt év múlva.

Egy kis vasuti állomás volt, azon számos va uti vonaloknak, és a téli délután korai homályában vagy egy tucat utánas sétált le s fel a keskeny perronon, törellemmel vagy türelmetlenül várakozva, a hogy a természetük hozta magával a mindig pontatlanul járó vonatra. Többnyire közönséges emberek voltak, — Kenti farmerok, haza menő munkások és londoni tanúk, a kik a szombattól hétfőig tartó szünetükrre indultak.

(Folytatás következik.)

Az ünnepek ünnepén.

— Irta: E. Kovács Gyula. —

Magyarország bércein, rónáin
Sohse hallott ünnep-zaj riad;
Könny tölul a föllángolt szemekbe
Az öröm, — a boldogság miatt.
Ünnep van ma; Magyarország népe
Örömben sirva ünnepel,
Egy érzésnek fölként mámorában
Dobban össze minden hü kebel.

Egy gyönyör, egy égi lelkesültség
Árja ringat minden hü szívet;
Tenger kinért, hosszu szenvedésért,
Magyaroknak, isten most fizet.
Ilatosb im, balzsamos a lég is.
Mosolyog ránk a menyboltozat,
Szárnyra szökken a lenyűgött lélek,
Égfele tör minden gondolat.

A honszerzés, — a honalkotásnak
Ezredéves ünnep hajnalát,
Üdvözölli és köszönti fennen
Millió szízyben, millió dobbanás.
Hódoló dal, — hálátelt imára
Buzdul keblünk, nyílnak ajkaink,
S egy fonséges Hymnusz-áradattá
Olvadoznak áldó hangjaink.

Majd lehajlunk s hü emlékeinkben
Fölkeressük a szent hantokat,
A sok oltárt, mikben ós apaink
Ertünk élve-halva porlanak...
Példánykópul választva erényök,
Forró könnyel áldozunk nekik,
S átkaroljuk átgylt lelkeinkkel
Ertünk égett áldott lelkeik!

„Nemzetem, föl!” — halloma hadistent
„Európa bámul, néz reád,
Teremtsd szebbé a jövő ezében
Lajos Mátyás tündöklő korát.
Szellemharcra Árpád daliái.
Küzdjétek most észszel vas helyett,
Karod kardod rettegett volt akkor;
Legyen bámult most nagy szellemed!

Tedd, hogy a ki földeden él, vallja
Hogy magyar, és izzig az marad;
Legyen tette minden porczikája
Egy-egy szirt-szál, egy-egy érc darab;
Hogy bármerről dől reád az ellen
Mint egy bástya állhass ellene
Ne hasson rá e hon üdve nélkül
A kerek föld semmi kelleme,

Egységbontó büntervek csiráit
Vas szilárd kéz hasogassa fel,
Vak gyűlölség fondor agyargását
Bölcs szeretet simogassa el!
Egyetértés, összetartás, munka
Összeforrás népek, nemzetem!
S hiv, dicsőség, jólét napja lángol,
Völgy ölében, rónán bérceken....

Óh valóban emlékezetesbbé
Nem tehetné semmi ünnepünk,
Mintha egy nagy osztthatatlan testté
Tömörítne végkép nemzetünk.
Ünnepünkre, ezt az áldást Isten!
Teljesedjék — engedd — e csoda!
S mely megdöntse oly külármány nincsen
Magyarország nem vész el soha!...

Magyar trónjelöltek.

(Emlékezés ápr. 14-dikére.)

— Irta: Várnai Sándor. —

Negyvenhét éve volt ez év ápr. 14 én,
hogy Debreczenből kiindult a vakmerő szó,
mely Magyarországon a Habsburg-ház leté-
telét proklamálta. A történelem hideg ítélete
rég szétszédte azt a ragyogó legendát, mely-
nek lapjai fölé néhány vérmes ábrándozó ezt
a szót írta: „magyar függetlenség”, de a
magasatos rajongó világot felforgató aspi-
rációi, merész álmái még mindig nem áll-
nak egész valóságukban az utókor előtt.

Az ápril 14-iki függetlenségi nyilatko-
zatban, mint ismeretes, a jövőbeli alkotmány-
reform meghatározása későbbi tanácskozássokra
lőn fönnhagyva, addig is egy felelős kor-
mányzó-elnök és miniszterei bizattak meg az
ügyek ideiglenes vezetésével. Kormányzó-
elnökké a ház egyhangulag Kossuthot választotta meg.

Kalandsónál kalandsóbb hírek járták
be mindjárt a függetlenségi nyilatkozat köz-
hírré tétele után az európai publicisztikát,
melyek közt nem a legkevésbé szenzációs
volt az „Augsburger Allgemeine által is kol-
portált azon mende-monda, hogy a magyar
országgyűlés Koburg-Koháry herceget szán-
dokozik királyllyá kikiáltani. Ha meggon-
doljuk, hogy a herceg ez időben, mint dsi-
dás-százados ellenünk harcolt, alig vehetjük
komolyan az ő jelölését.

Ellenben pár év múlva magának Sze-
mere Bertalanak nyilatkozata rántotta le a
eplet azokról a tervekről, melyekkel Kos-

suth s a forradalmi párt a hűtelennel nyil-
vánított dynastiát akarta állítólag pótolni.
Szemere tudniillik egyenesen Batthyány Ká-
zmérre hivatkozva ismerte be, hogy a füg-
getlenségi harc vége felé tényleg fölmerült
az a szándék, hogy Szent István koronáját
Leuchtenberg orosz hercegnek ajánlják fel.
Állítólag Kossuth még Viddinből utasította
külföldi ügynökeit, hogy igyekezni kell egy
Koburgot, vagy ha az lehetetlen, Leuchten-
berg herceget nyerni meg Magyarország
trónjára. Mindezt állítások azonban moglehe-
tősen nélkülözik a szigorú hihetőséget, leg-
alább Kossuth későbbi erős támadásai az oki
hatalom ellen, legkevésbé sem állanak az ok-
kal összhangban.

Egész másképp adja elő a titoktejes
ügyet a Kossuthal benső viszonyban állt
Mazzini egy 1859-ben „Italia ifjuságához”
ezimen kiadott röpiratában. Ő is tud arról,
hogy az olasz háborút közvetlen megelőző-
leg fölmerült egy titkos terv, de nem azért,
hogy Koburg-Koháry vagy Leuchtenberg her-
ceget, hanem, hogy Konstantin orosz nagy
herceget ültessék Magyarország trónjára.

Oly terv — teszi hozzá Mazzini — me-
lyet, fáj megvallanom, néhány magyar for-
radalmár is magáévé tett, meglehet, benső
fenntartással, mint Cavour gróf, de ép oly
károsan. Ez tehát már három eltérő válto-
zat a magyar trón betöltése kérdésében.

Sokkal részletesebb históriai megvilá-
gításban áll előtűnk a negyedik trónjelöltség,
t. i. Napoleon herceg és ezzel kapcsolatban
az a titkos találkozás, mely az 1859 év má-
jus 15-dike éjjelén Kossuth és Napoleon her-
ceg közt lefolyt Klapka és Teleky gróf je-
lenlétében, s mely alkalommal Kossuth, kik-
kor Brown alnév alatt utazott Párisba, va-
lóban érintette a „vörös herceg” magyar ki-
rályllyá koronázásának eshetőségét, de ezt sem
a maga nyében tette, hanem mikor a herceg
megjegyezte, hogy Franciaország beavatko-
zása esetén föltétlenül kikötendőnek tartja,
hogy az Ausztriától elszakítandó Magyaror-
szág megmaradjon a monarchikus kormány-
forma mellett, Kossuth e szavakkal felelt:
„Nem nyomhatom el azon meggyőződése-
mnek kifejezését, hogy nemzetem Szent-István
koronáját kész lesz fölajánlani.” A mit Na-
poleon herceg következő rezervált észrevé-
tellel kísért: „Egyet — ugymond — megta-
nultak a Bonaparték — azt, hogy ők Európa
más részeiben nem állíthatnak trónokat anél-
kül, hogy a hatalmak ellenségét ki ne hiv-
ják maguk elé.”

A történelemnek ezt az ábrándját is
széjjel fújták az események, mikor egyszerre
a 60-as évek elején egy Árpád-házi iradék,
a Croy-Chanel herceg trónjelöltségét lance-iroz-
ták az emigráció álmódózi. Hogy mi része
volt ebben is Kossuthnak, nem tudjuk köz-
vetlen bizonyossággal, de az tény hogy Klapka,
Türr, Garibaldi sok hévvel karolták fel Croy-
Chanel jelöltségét s annak támogatására egy
röpiratot is adtak ki Párisban ily czimmal:
„Árpád fia!.” „Adalék a kor történelméhez,”
melynek a sugalmazott szerzője bizonyos Sar-
rus volt s a papírt a nyomáshoz egy Krautz
nevű párisi gyáros szolgáltatta.

Ez a fantazmagoria is hamar szétfosz-
lott. Az öreg hercegnek se pénze se tekin-
télye nem volt a szerephez, melyre vállalko-
zott. Párisban, Londonban ügye érdekében
több emigráns hazánkfát fölkereste ugyan,
így Rónayt, Kmettyt, Vukovicsot és minde-
nütt hátra hagyta érdekes névjegyet, melyen
— mint Rónay leírja — Magyarország ezi-
mere állt a négy folyamával és a keresztes
hármashalommal, fölülte e szavak: „Sanguis
re q u m H u n g a r i a e”, alatta pedig:

„Le prince Croy Chanel.” Csakhogy a
dolog inkább mulatságos, mint komoly vé-
get ért. A röpirathoz szállított, a ki nem fi-
zetett papír 2817 franknyi számlájáért Krantz
perrel volt kénytelen megtámadni a hercege-
t s a röpirat 87 lapjáról értesítvén, hogy
a herceg már tíz év óta 3000 frank nyug-
díjt élvez Napoleon császártól, ez évjáradék
ellen intézte követelését. A herceg ügyvéde
hiába algalgatta, hogy ő nem tartozik a pa-
pirkereskedőnek, a francia bíróság feltétle-
nül elmarasztalta az összeg megfizetésében.

Ugyanakkor Klapka is tisztázta a ma-
ga állás foglalását a herceggel szemben egy
Kossuthal is közölt levelében, melyben ki-
jelentette, hogy ő neki nem volt ugyan ki-
fogása az ellen, hogy Croy-Chanel a magyar
ügy zászlója alá álljon, de csak azon fenn-
tartással tette, hogy ha a körülmények ki-
vánják, a herceg elég loyális lesz visszalépni.
És a hercegreben nem is csatlakozott, Croy-
Chanel felelete az volt, hogy Klapka jól ítél-
te meg az ő indokait és érzelmeit.

Eddig terjed azon regényes konspirációk
története, melyeket az emigráció Magyaror-
szág függetlensége érdekében szőtt a kül-
földön s melyeknek számos részletét borítja
még ma is a homály. Kossuth neve azokban
csak egy-egy pillanatra tűnik fel s oly ha-
tározatlanul, a mi nem enged jogot az utó-

kornak, hogy az ő államférfiúi egyéniségét
azokkal lényegesen összeköttetésbe hozza. A
mi pedig az egykor oly nagy szerepre hiva-
tott Croy-Chanel herceget illeti — különös
szeszélye a sorsnak — alig észrevéve, senki-
től fel nem ismerve, pár év előtt hunyta le
örök álmora szemeit, Magyarország „egy vi-
déli városában. Ki emlékez tt, akkor már
arra a nem mindennapi pályára, melyet egy
pillanatil kijelölni látszott számára a végzet
Magyarország történetében.

Piros pünkösöd napján. . .

Piros pünkösöd napján,
Szép, suhanó szárnyon:
Szállj át, fehér galamb!
Szentlélek galambja,
Az egész világon.
Béke legyen szárnyad
Mindenik csapása,
Hogy szív, ha hitetlen:
Lélek, békületlen:
— Legyen békessége,
Legyen gyógyulása!

Piros pünkösöd napján,
Mennyei jel képpen.
Oh égi tüz és nyelv,
Gyuladj ki felettünk,
S zendülj meg a légben.
Hirdesd ki még egyszer
Világ hallatára:
Hogy az Ige ellen,
Hogy az Eszme ellen,
Hasztalan a világ
Minden Golgotája!

Szabolcska Mihály.

Aludott az én szívem. . .

— Irta: Boér Miklós. —

Aludott az én szívem sokáig,
Föl sem ébredt, meg se mozdult máig.
Álmódozott, s ha felrettent éppen:
Csitítottam, elaltattam szépen.

Hosszu éjnek álma átölelte
És a földről az égbe emelte;
Betöltötte aranyos sugárral —
Nem is gondolt a rút földi sárral!

De végre jött a ragyogó hajnal,
Rózsa arccsal, szép aranyos hajjal;
Dala csendült, hangja ringva szállott,
Mosolyában ég, föld fénye játszott.

Szent sugára a szívembe jutott
Az felébredt, édes hangon bugott
S reszkettett, mint gyöngy levet, hogyha
A napsugár forrón megcsókolja.

Tündérvilág, hogy megörült néked?
Felgyújtotta ragyogó tűz-fényed
Megittasult szemed sugarában,
S mennyet talált itt a föld porában!

Szív hajnala, szent szerelem fénye,
Fájó lélek mosolygó reménye:
Csak ragyogj rám édes tüzzel, kéjjel,
Mig elaltat az örök nagy éjjel!...

Ki a gentleman?

Ez egy nagy kérdés. Ezen a kérdésen
sok becstelt bíró sok okos fő törte az esztét
hogy azt papíron megalkapítsa. Állítottak fel
tétételeket így, meg amúgy. Dolgoztak ki ő-okat,
a lovagiasság elveire, a színe, az érzésre,
a szokásra és a társadalmi szabásokra el-
pítva azok pontjait. A tétételek egyike meg-
döntötte a másikat. A ő-oknál pedig egyik-
nek a görbe lába bele akadt a másikba. —
Szóval: nehéz volt valamiben megállapodni.
Különösen aktuális kérdéseknél volt nehéz a
helyzet.

Nehéz dolog és ennek megálapítását úgy
rendbe szedni, mint a társadalom egyéb sza-
bályait.

A jellemnek s a jellem alapjának,
a szízynek nyilvánulási azok, a gentleman az is
felismerheti, ki nem gentleman, a nélkül, a
nélkül, hogy kívülről betanult szabályok ve-
zetnek s megálapításnál. Mások pedig a
választott becstelt bírák sem mentesek a té-
vedésektől.

Mégis vannak papírra letett általános
szabályok a gentleman felismerésére nézve,
csak hogy ezeket nem hosszas elmélkedések
szülték, hanem szülte az ihletett benső érzés
pillanati nyí megnyilatkozása.

Két férfiú élt Kolozsvárt, a kik egy-
más gondolatait kiegészítve maradó ér-
tékű megálapításokat juttattak kifejezésre
arra nézve, hogy ki a gentleman?

Tíz év előtt került szárnyra e két fér-
fiú e bárgyu kijelentése. Bejárta a hazán
kivül az egész európai sajtót s mindentől el-
ismeréssel fogadták.

El két férfiú br. Jósika Lajos és Fel-
méri Lajos dr. volt.

Már néhai idősb Jósika Lajos báró 1886-
ban Deesen, egy athléta versenye bezáró sport
ünnepélyen, mely ünnepély a mai miniszter-
elnök: Bánffy Dezső báró elnöklése alatt
folyt le, tartott egy toasztot. Ebben a
toasztban kifejezte, hogy kit tart ő gen-
tlemannek?

Beszéde, mely Selnok-Doboka megye
vezérférfiainak jelenlétében mondott el.
örösi hatást keltett,

Mindenki érezte, hogy e kijelentések-
nek nagy jelentősége van. Bánffy Dezső br.
felelt az athléta Nesztora nagyjelentőségű
beszédre.

Ezt a versenyt és ezt a sport ünne-
pélyt, melyen személyesen jelen voltam, mint
a kolozsvári Athletikai Club titkára össze
foglaltam s „Egy napunk Deesen” czim
alatt, egy f zetben adtam ki.

Midőn a fűzet piros borítékával már a
könyvkötőtől is kiküldt szétosztottam ugyan
nem voltam megelégedve a Jósika br. beszé-
dének leírásával.

Éreztem, hogy többet mondott jobban
kifejezve, mint a hogy emlékezet után le-
jegyeztem.

Felkerestem tehát a kegyelmes urat s
kéresemre lediktálta az egész beszédet.

Később a klubtagok kérésére elhatá-
rozta, hogy e beszédet kibővíti s mint haty-
tyudalát a közlelbi közgyűlésen elmondja a
80 éves főúr.

Ez meg is történt. E beszébre már
néhai Felméri Lajos dr. felelt, Felméri nyi-
latkozatai harmónikusán egészítették ki a
nemes bórót.

Emlékezésül egyik beszédéből is másik-
ból is közölök néhány kijelentést.

Jósika Lajos:

Csinyes születés és kitüntető érmek, —
nagy vagyon és gazdagság, a szív nemes ér-
zelmeire csekély és nem közvetlenül ható mi-
veltség ágazatai nem teszik a gentleman.

... Minden körülmények között kár-
hozottam azt, a ki nemesebb érzéseket sértő
eszközökkel szerelte vagyonát, úgy elitélem
azt is, a ki azt léha és vétkez hajlamai ki-
elégítésért használja fel.

... A gentleman mindenek fölött az
erkölcsi műveltség jellemzi, az a műveltség,
mely midőn a szív nemesebb érzelmeire köz-
vetlen hat, az emberiséget magasztaló erények
gyökere.

Az erkölcsi műveltségnek első sorban
helyezem azt, hogy szenvedélyeim uralkodni
tudjon. Ez a morális művészet legmagasabb
foka.

A ki erre emelkedni nem tud, — nem
gentleman.

Az erkölcsi műveltség másik feltétele a
feddhetetlen karakter. Feddhetetlen karakter
előttöm az, mely mindenkor és mindenben az
igazságosság útján jár!

Hangoztatja azután az ember becsteltét,
mindenkivel szemben az igazságosságot, a
népszerűség kivívására való törekvés módo-
zatait.

A lovagiasság fogalmának fejtegetéseit
így vezeti be:

A gentleman kárhoztatja a gonosz tet-
tet, de a tettes irányban kímélettel van. A
gentleman vissza utasítja a méltatlan bán-
talmazást, de azt a ki bántotta, bosszus in-
dálattal nem üldözi. Gentleman a gorom-
báskodás nem nyíltság, nem őszinteség, az
éles élecek túl szarúai nem figyelemre méltó
elmességek, hanem egyik úgy mint a másik
a társadalmi élet tisztességét sértő művelet-
lenség, a rossz indulat egész kiömlése.

A párbajról s annak keletkezéséről tesz
azután részletes és fejtegető kijelentést. A
testi nevelésről, harmoniában az erkölcsi ne-
veléssel, valamint a műveltebb osztályok fel-
adatáról szép oktatásokat ad.

Felméri Lajos dr.

A Felméri fejtegetései rövidebb mint a
Jósika báróé. Nagyon szép kijelentések fog-
laltatnak benne. Ime:

„A XIX században az embert nem a
születés, hanem a munka nemesíti meg. Ma
a nemes ember nem születik, hanem
lesz, ... mert nincs többé oly társadalom,
a melynek rendi szerkezete rá nyomja va-
lákire születésekor az uraság letörülhetlen bé-
lyegét.”

... A tanultság és műveltség nem
egymást fedő fogalmak. Lehet az ember ta-
nult, a nélkül, hogy művelt lenne. Lehet va-
lakinek nagy a feje. De kicsiny a szíve s na-
gyon alant jár az érzése.

A műveltségre nézve nem elég az ér-
telem világossága. Hozzá kel járni az
ézés és az erkölcsi szilnak.

Az ifjunak mindenekelőtt ömagán kell
uralkodni megtanulni, hogy később másokon
uralkodhassék.

„Csak úgy számíthatunk fenmaradásra,
ha ifjuságunk szert tesz azokra a férfias je-
lmonásokra, a melyek nélkül sem a művelt
nemzetek nagy versenyében sem a hazában
élő nemzettek közepette diadalra nem juthat.”

Térszűke nem engedi, hogy a két ki-
való férfiú nagy értékű fejtegetéseit részlete-
sebben ismertessem. Rámutatni akartam azon-
ban a milleniumi ünnepségek közepette azért,
hogy olvasók el e fejtegetéseket egész ter-
jedelmében minél többen. Olvassák el, mert
ezek az elvek fogják képezni a második é-
vezredben Magyarország társadalmi életének a
fundamentumát.

Kuszkó István.

Az erdő.

Az erdő ibolyáit —
Kebledre hintem el,
Köszöntelek tavasznak
Nyíló szerelmivel.

Irigylenő virágok,
Mily édes kéj lehet:
Szívednél illatozni,
Aztá! — ott halni meg!

Felszeghy Dezső.

Igaz szívből.

I.

Daloltam egy dalt lantomon.
Készítini irt egy tört kebelre,
Mivel a hit felé terelve
Véltem: meg is gyógyíthatom.

Elmondta nagy buját nekem,
Midőn e bus multat megtudtam
Fájdalma által meghatottan
Egy mély sohaj lett énekem.

Lelkünk enyhét ha nem talál
Itt lent — minden forrás kiaszva —
De szomjazik még is vigaszra
A hit szárnyán az égbe száll.

A hit végső vigasztalás;
A sürű, mely s kétése homályba
Még biztatón pislog a lánaja,
Midőn nem ég már semmi más.

Pedig, hő nyárban, a miként
Kis enyh, a távol erdő árnya;
Meszsze vigasz az ég magára,
Mely földön nem nyújt már reményt.

Panaszra van, nem egy okod;
A sors neked se kedvez épen
De nyomorához semmi képen.
Sorsod nem hasonlíthatod.

Keményen bánt a sors vele.
Régen kemény a volt iránta,
Most sem pihen, mindegyre bántja
Irgalmatlan súlyos keze.

Örvendek, ha dalom neki
Élts sötét, jég börtönébe —
Pislogó mécs parányi fenyé,
Mely világol s melengeti.

A te sorsod nem oly sötét
Aztán neked nem nyujtók dalba
Mécses csupán — de vigasztalva
Lelkemből fálklyát gyujtanék.

II.

Te zugsz ugy-e? hogy elborít a gond;
Oszlptalan vagy, és nehéz az élet;
Kemény a sors, hogy a magányba téged
Világ zaját kerülni viszszaot.

Mind erre én csak azt mondom viszont:
Ne lász magad körül csakis sötétet
Lásd a fűzért is, a melyet tenéked
Virágból a sors homlokodra font.

Szívedből nőtt virító hat virág
S szívedbe van még most is gyökere,
Aból kötött szép, élő koronát,
A végzet, hogy fejedre föltegye.
Mosolyra vár ezek mindegyike
És az öröm áldását hinti rád.

III.

Mostan öreg már és szegény,
A sort jövők bezárni — én.
Ugyis az árnyas lomb nyomán
Száras levél marad csupán
S mig az árnyat nyujt vigaszul,
Ez bucsuzik s a porba hull.

Gróf Kun István.

A „Jóslat.”

— Rédiger Géza drámai költeménye. —

Meglehet, hogy ha ez a könyv eljut a
a lapok szerkesztőségéig, szíves felmélítés
végett. nagyon sok helyt egészen végigsem
olvassák, fölemlítik azonban rövidesen a cim-
táblából, hogy egy Rédiger Géza nevű uri
ember Jóslat czimzen irt egy drámai köl-
teményt s azt is hozzátéheti a szereplő szemé-
lyekből itélve, hogy a tárgy a médók és per-
zsák történelméből van véve.

Ugyan mi jussom is kívánhat klasszikus
irodalmi figyelmet egy egyszerű pap, ki mesz-
sze keletre a fővárostól egy székelyföldi kö-
zönséges sáros falucskában lakik, — szemben
azokkal, kiket az életáradat felszínére vet a
a hullám s kérészidőre bár önkénytelenül is
belelök botlik a napuságr.

Igen, az előítélet nagy ur. Ismerék elő-
kelőknek látszó hatalmaságokat kik szent
meggyőződéssel hirdetik azt a tant, hogy egy
nagyobb városban ugyanaz az ember magas-
sabb méltatást érdemel, mint egy kisebb
városban, mert az ő esztét és tehetségét isten
rendelete szerint a nagy házak építik.

Ezen a bölcs teorián nagyot ránt egyet
Rédiger Géza s megírja szép jambusokban a
Jóslatot abban a Szabéd nevű faluban, mely-
nek hallatára a teoria hívei álmélkodva
kérdetik talán: de hát tinta van-e Sza-
bedón?

Ugy látszik van s ha a zsidó még be-
nem költözött, „rézpenna” helyett a mező-
ségi nádasokból vág magának stylusvesszőt
... E kis vesszővel biztosan járja be
az ázsiai tartományokat, ráshúnt vele a mé-
dok és perzsák szörnyeteg buta királyára,
véresre veri az olákdó gazembereket s biz-
tatja a szabadsághősöket . . .

En ezt a tartalmat olvastam ki Rédi-
ger Géza költeményéből. S így nem tartom
idegennek ezt a tartalmat, mégha a perzák-
ról beszél is. Ugyanazok a magas vágyak és
szent eszmék hevítik ma is az ember t eg-
reszének a keblét, ugyanazok a eselsőve

Borbély György.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

gyagyonból, miféle engedéllyel történik mindez??

Az illető férfiú most már melyiket viseli a két hivatal közül? Mert a kétösszeférhetetlen. Mikor híveinek a „Fonciára Haas és Deutsch-féle vállalatot” fogja ajánlani: mint püspök teszi-e majd ezt, vagy mint a Fonciára ügynök?

Jézus a pénzkufárokat ostorral verte ki a templom tornáczából.

MINDENFELE.

Köszvény, május 23.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt kedden (május 26.) jelenik meg.

— Az „Ellenzék” pünkösdi melléklete. Lapunk mai számához egy félív mellékletet adunk, melyen a következő közlemények foglaltak. „Az ünnepi ünnep” irta: E. Kovács Gyula. — „Magyar trónjelöltek” irta: Várnai Sándor. — „Piros pünkösdi napján” irta: Szabolcska Mihály. — „Aludott az én szívem” irta: Boér Miklós. — „Ki a gentleman?” irta: Kuszko István. — „Az erdő” irta: Felszeghy Dező. — „Igaz szívű” irta: gróf Kun István. — „A jóslat” irta: Borbély György.

— Pünköszt. A keresztényvilág holnap ismét sátoros ünnepet ül. A szentlélek elküldetésének szép és magasztos ünnepe lesz a holnapi. Az emberi jószág, a humanus érzés, a hazafiság érzelmeinek szent lelke szállja meg e nemzetet, hogy annál dicsőségesebben kezdhesse meg nemzetünk a második ezer esztendő. Lángoljon fel e napon a szabadság és testvériség szeretete minden honfiban, hogy annál szebb és annál magasztosabb legyen a nagy ünnep, az eszme diadalának ünnepe.

— Istentisztelet sorrendje a főváros templomában: Ünnep első napján d. e. 9 órakor ünnepélyes nagy mise, utána szent beszéd; mindkettőt Bíró Béla apáth-plébános tartja. Délután 3 órakor vesperna, melyet szent beszéd követ, a mikor is Szmollen Pál segédlelkész szónokol. Ünnep második napján d. e. 9 órakor nagy mise, a melyen Bíró Béla apát celebrál, az ünnepi szónok pedig Máthé István segédlelkész lemond.

— Köszvény gyászja. Köszvény városi közönsége Károly Lajos főherceg elhunytát alkalmából többféle alakban adott kifejezést annak, hogy őszintén részt vesz az uralkodóház és az ország gyászában. Tegnap délután 4 órakor a főtérre és a belváros utcáin levő és gyászfátyollal bevont gázlámpákat felgyújtották s egy órán át égtek. Ezenkívül a tanács megkeresése következtében délután 4 órakor a város összes hitfelekezeteinek templomaiban meghaltak a harangokat, melyeknek ércnyelve hirdette, hogy Köszvény közönsége nemzetiség és valláskülönbség nélkül gyászolja azt a férfit, a ki arra volt hivatva, hogy adandó esetben Magyarország királyi trónját elfoglalja.

— A köszvényi dalkör női és férfi énekekre fog holnap közreműködni a pünköszt első napja délelőtti ünnepélyes szent misén. Uj misét gyakoroltattott be s fog vezetni Öberti karnagy, melynek szép ábrátot keltő részlete vanak.

— Sántay Sándor ur, a ki Éjszaki Károly nyugdíjaztatása után csak nem régen nevezetett ki Köszvényre m. kir. államvasúti üzemeltetőnek érdemlett előléptetésben részesült. A kereskedelemügyi miniszter ugyan a Sántay Sándor urat az első rang fokozat első osztályába üzemeltetővé kinevezte. Az előléptetés alkalmából sokan gratuláltak a népszerű főnöknek.

— Bem tábornok főhadiszállásának képét festi meg Peiella Róbert tehetséges fiatal festő. A kép megfestéséhez a gondolatot Teleki Sándor exreus „Emlékeim” című műve II. kötetének leírásából vette. A főhadiszállás oláh paraszt ház, agyag padozattal. — A szobában az asztal mellett Bauer halkan diktál Kiss Sándornak, Mikos, Bethlen mellett állnak. Bem tábornok a nyitott kályha mellett a lőcsei fekszik. Lábai alatt Teleki, a sarokban egy osztrák fogoly. E kép festéséhez ruha s arczképeket a köszvényi történelmi muzeumból kölcsönzött ki a fiatal festő. A „főhadiszállás” pedig természetesen nagyszabású műteremben állíttatta fel s az után festi. Peiella Róbert egy évig fog dolgozni művén. Sikert kívánunk a szép gondolat ki-viteléhez.

— A Nemzeti Kaszinó Köszvényt czi-műtagnapi ciklikunkban közre adtuk a Fekete Gábor elnöksége alatt meg alakult új köszvényi kaszinó választmányának névsorát. Mint értesítünk, a választmányi tagok névsorába hiba csuszott. Ugyanis dr. Boros György, Sándor József és Szekula Ákos csak ajánlva voltak, de nem választottak meg az új kaszinó választmányi tagjaivá. Helyettük dr. Szabó Gyula városi tanácsos, dr. Scheitz Vilmos orvos és dr.

Dr. Albert ügyvéd választottak meg. Tudomásul vesszük ezt a helyreigazítást, mely tegnap ciklikunk egy reflexióját csak meg erősíti. Annak a 3 kiváló ellenzéki férfiú kihagyása igazolja kifogásunkat, hogy a politika kizárásának hangsúlyozás dacára is a pártpolitika befolyásolta a választmányi listáját.

— „Próba házasság” című darab, mely a Kossuth kupléval nagy hatást keltett, holnap ismét színpadra kerül a tornavivó-dai színházban. Ezúttal már új kuplékat énekelnek benne s így a darab új érdekességgel bír ismét.

— Milleniumi népnépzés. A köszvényi jótékony, Nőegylet tegnap délután a Br. Bánffy Albertné elnöksége alatt tartott ülésén elhatározta, hogy június hó 9-én vasárnap a sétátérőn milleniumi népnépzést fog rendezni. Az ünnepély rendezésére Ferencz József elnöksége alatt Geréb Mártonné és Péterffy Zsigmondné alelnököket, Albach Gézáné, Akontz Károlyné, Boros Györgyné, Dávid Antalné, Deák Pálné, Engel Gáborné, Farkas Gézáné, Gunesch Károlyné, Gyulai Árpádné, Jenei Vitéznő, Kozma Ferenczné, Kiss Sándorné, Székely Jánosné, Szvacsina Gézené és Zeyk Dávidné tagokat kérte fel.

— A köszvényi honvédelemről írás kerítését tegnap állította fel Demjén Ágoston és Porsche Ferencz műlakatos mester. Nemesen jellemzi a két tekintélyes mester hazafias érzületét az, hogy nem akarták segédre bízni a munkát hanem kora reggeltől munkálkodva, saját kezűleg végezték azt el. E helyen azt is megemlíttük, hogy az emlék körül eszre ültetés két heti halasztást szenved, mert Walz Lajos az, kertes egyet igazgatója véleménye szerint a felajánlott eszereket a nedvkerítés miatt most bolygatni s áttűtetni nem lehet.

— A köszvényi nyári szántársulat igazgatósága ünnep második napján d. e. a köszvényi honvédelemről írt tartandó kegyeletes ünnepélyekre a 48-49-es honvédek és az hazafias közönséget tisztelettel meghívja. A kirándulás és ünnep sorrendje: Délelőtt fél 10 órakor 48-49-es honvédek, szántársulat tagjai s zenekargyűlékezése a tornavivó épület csarnokában és kertjében. 3/10 órakor indulás a Széki palotához, ott felszállás a közúti vasút fellobogozott, 4 kocsiból álló és célra összerakított külön vonatára. Első kocsiában a 48-49-es honvédek a második harmadik kocsiában a szántársulat rendezőség s a zenekar foglal helyet. Ezek szállítása díjtalan. A fennmaradó a kocsiában az ott gyűlékező közönség foglal helyet. A vasút végállomásáról társas kivonulás zeneszóval, lobogó alatt. Az emléknél: Osonka hős Jókai Mórtól. Szavalja Bánfalvi Etelka stb.

— Erdekas karambol verseny. Ünnep második napján érdekes karambol verseny lesz a Nagy Gábor kávéházában. Résztvevő a versenyben mind azon karambol játékosok a kik az elmúlt évben 20-nál több egyet csínáltak és a mesterkönyvbe bejegyezve lettek. A verseny több napig tart s a győztesek részére díjak vannak kitűzve. A II. díj díj a „Köszvény Karambol győztes” ezimen kívül, egy teljesen felszerelt Billárd. Az I. díj egy valódi francia dákból. Harmadik díj pár üveg pezsgő. A harmadik díjra pályázhat bárki azon megjegyzéssel, hogy, hogy betéti díj ezimen 1 forint bántépénzt kell az előjegyzésnél egyversenymindenkorra befizetni. A verseny naponta délután 5 órakor kezdődik.

— Iparoktatási főigazgató. A kereskedelemügyi miniszter Sztörényi József iparfelügyelő országos iparoktatási főigazgatóvá nevezte ki.

— Az Emke és Köszmegye tanfelügyelője figyelmébe. Keszű község lakóitól panaszt vettünk, hogy nincsen tanítója. A ref. hívek gyermekek, rendre mind oláhosodnak. Felejtik anya nyelvüket. Volt ugyan tanítója a falunak, de azt Szabó József ref. pap elkergette, nem tudni mi okból. A 80 reformatus tankötelees nagyszámú oláh iskolába kénytelen a betű titkait elsajátítani, az oláh nyelvvél együtt. Vörös János iskolászeki tag állítolag többször járt az illetékes férfiáknál még sem gondoskodtak tanítóról. Most lapunk után kér az oláhosodó község sürgősen magyar tanítót.

— Mizeriák a Kövári telepről. Panaszt vettünk a miatt, hogy a Kövári telepet még mindig nem látta el a hatóság kavicsos poronddal. A mikor sár van, alig lehet közlekedni, kocsik közlekedés lehetetlen ilyenkor. Az utak jó karba hozását kérjük most a tavaszi idők folyamán s azonkívül övödát kér a Kövári telep.

— A köszvényi tornavivó épület csarnokát, mely eddig a nyár folyamán lakatlan szigitt volt, most a közönség használatba tudja venni. Az előcsarnokban Makróczyt látogatják díszes pénztári fülkéjében ifjak és vének színházi jegyek vétele bérletek kötése okából, Bent a teremben reggeltől estig színi próbák. Vívó teremben Öberti vezetés alatt az énekesek s a zenekar tartja a próbát. A kertben érnők, kisasszonyok labdázanak. Az emeleti részen a történelmi muzeumot látogatják. Az előcsarnokban czukrázatot, gyümölcsöt a gyönyörű kert árnyas fái alatt pedig bűsítőt s friss sörök a publikum. Szóval a mióta a színes társaság beköltözött azóta az egykori „Senki szigete” a közönségnek legkedveltebb helye.

— A köszvényi honvédelemhez a szántársulat kirándulásban nagy közönség oha-jt részt venni. A rendezőség ennél fogva a kirándulás kényelmesebbé tételéről több féle

képen gondoskodott. A tencsintéren, a Széki palota előtt, a Minoriták temploma közelében állomásozó bérkocsik, ha legalább 3 személy ül kocsira, reggel 9 óráig személyenként 20 krért szállítja ki a közönséget. A közúti vasut reggel 9-től a vágóig folytonosan közlekedni fog. Innen gyalog séta a 2 km és 30 m. ut. A kik azonban szekerem oha-jatnak menni, azok részére bérsekerek lesznek rendelkezésre állva. E szekerek a vasúti szállító helytől az emlékg 10 krért szállítják el a kirándulókat. A helyszínen az emlék közelében hűsítőkről és jó sörrel gongoskodni a rendezőség Nagy Ferdinándot felkérte. A visszaindulás ugyan azokkal a járművekkel, ugyanolyan árban történik.

— Iparos tanoncok a milleniumi kiállításán. A köszvényi iparos tanoncok közül harmincz legkiválóbb tanult kiállításra-tartott a köszvényi iparkamara szekeret azaz jutalmazza meg, hogy felküldi őket a milleniumi kiállításra. A tanulókat ma este indítják utnak Balázs K. József tanító vezetés alatt. A tanuló a pünköszt két napját tölti a fővárosban. A keresk. iparkamara a 3. o. vasúti költségén kívül szállással, kosztál, belépő jegyekkel is ellátja a tanulókat.

— Ki a gentleman? című mellékletünkön levő közlemények több bszantó sajtó hiba csuszott be s több fordítás és kihagyás tett egész kikezdéseket érthetetlené. Elhagyva azokat, a miket az értelmes olvasó maga is ki tud javítani, a kihagyásokat és értelem zavaró fordításokat itt hozzuk helyre. A 3. kikezdésben a Gentleman szó elé „mírói” a 19. kikezdésben „Csinyas születés kitüntető érmek helyett” Fényes születés és kitüntető címek. A 22. kikezdés utolsó sorában morális művészet helyett Morális műveltség olvasandó. A 27. kikezdés 5. sorában „Gentleman” előtt bszurandó. A 33. kikezdés utolsó mondata így olvasandó: Hozzá kell járulni az érzés fennköltiségeknek és az erkölcsi súlynak.

— Kiténtetett erdélyirásí vívómester, Dr. Benyovics Lajos. A Budapestben 7 napig tartott nemzetközi vívó versenyen a vívómesterek kard és vívó versenyén arany érmet és oklevelet kapott. Benyovics Lajos dr. deéi fia, Fivére a köszvényt a hid utcában szép szíjgyártó üzlettel bíró Benyovicsnak. Benyovics Lajos vívni a köszvényi tornavivó intézetben 1881-ben kezdett tanulni Tompától, Ennek halála után Köváry Mihály később Jósika Lajos br. oktatta az időközben alakult köszvényi atletikai klubban, a melynek Benyovics igen szorgalmas tagja volt. Részt vett Benyovics abban a hatvan kilométeres verseny gyaloglásban, melyet a klub 1886. október 26-án Köszvényt — Deés között rendezett s már ekkor is elsőnek érkezett célhoz 7 óra 35 p. a tette meg az utat, átlag egy km-t. 7 óra 57 p. a. E versenyen kapcsolatos sport ünnepélyről emlékezik meg mai mellékletünkön. Ki a Gentleman című ciklikunk. Benyovics a testgyakorlatok s a vívás szorgalmas üzése mellett végezte be az egyetemet, kiténtetés-sel tette le vizsgáit s ma tisztviselője az igazságügyministeriumnak.

— Czako János öreg honvédnek a miniszterelnökség 36 frt évi nyugdíj utalványozott jun. 1-től. A rendőrség Czakonak a lakását nem tudja. A honvéd-egylet kéri Czako bajtársát, hogy Böckel Károly főtéri üzletében jelentkezzék s irását a nyugdíjról vegye át.

— Halálozás. Egy derék férfiú halt meg Köszvényt. Daxner Ákos, magyar államvasúti kárpitos és csipart vezető, folyó hó 21-én délelőtt 46. ik. boldog házassága 21-ik évében hosszas szenvedés után kiult. Gyászolja özvegye, leánya és nagy rokonság. Az elhunytat ma d. u. 4 órakor temették el. főműhely egész személyzete kivonult. A vasúti olvasó egyet dalkara énekel. Nyugodjék békével.

— A mentő majális június 2-án lesz a lövöldében. A kilátások minden tekintetben igen kedvezőek s mint halljuk vidékről is többen készülnek e kedélyes mulatságra. A meghívók holnap fognak szétküldetni.

— Siketnéma intézet részére Száva Ilona kisasszony Sz.-Ujvárról 2 f. 50 kart. küldött. Rendeltetési helyére jutattuk.

— Az erdélyirásí ev. ref. tanárok értekezlete Seps-Szt.-györgyön mint lapunk más helyén olvasható. e hó huszonegyedikén vette kezdetét. Mint tudósítok írja Seps-Szentgyörgy városa tegnapelőtt a vendégek tiszteletére fényes közebédet adott, melyen emelkedett hangulat uralkodott. Tegnap Bedőházy János marosvásárhelyi tanár függetlenregről. Az értekezlet bejárta után a collegium vendégeli meg a vendéket kiknek egy része Sinajában, más része Bukarestbe tesz kirándulást.

— Kinevezések. A pénzügyminiszter Szabó Ákóst és Langer Jenőt ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazókká, Török Ferenczet a maros-ujvári főbányahivatalhoz segéd-mérnöké, Sebastyén Tyvadart a vadl adhivatalhoz ideiglenes adóosztályt nevezte ki. A tordai törvényszék elnöke Szilágyi Sándor tordai törvényszéki II. osztályú hivataloszlógát I-ó osztályú, Albert Dániel és Bende Gábor topánfalvi járásbíróági, valamint Molnár Sándor tordai törvényszéki III. osztályú hivataloszlógát II. osztályú hivataloszlógátá léptette elő.

— A vetések állása. Az idő amint lapunknak az országból mindenfenn távirjak folyton kezező a hőmérséklet tegnapelőtt ótameg felelős s a vegetációra is hasznos A növény, amely hetekig alig volt képes valamiképpen haladni, most már gyarapodik s ha isten csapása nem éri hazánkat úgy még sok olyan vetés is helyre fog állani amelyre különben

kimondták a gazdák az ítéletet. Leginkább az ősziek — amelyek különben is az ország legtöbb produktumai képezik, fogják meghálálni a jobb, enyhébb időjárást.

— Gyászír. Pálfi Lajos 48-as honvéd-buszár, nyugalmazott lelkes-tanár, legutóbb állami anyakönyvezető, 68 éves korában, Székely kereszturen meghalt.

— A Vágó-féle díszmenet. A városliget környékén tervezett Vágó-féle díszmeoet úgy látszik még sem fog megvalósulni. Számos kísérlet után tudvalevőleg végre abban állapodtak meg a rendezők, hogy a nyár folyamán legyen egymástól több mint egy hónapi időköz elválasztva két ízben díszmenet. Ez azonban azt feltételezn, hogy a tribünök az arena, Stefania stb. utakon majdnem két hónapig szakadatlanul ott álljanak, mert az időközli lebontás a pénzügyi siktér már eleve is kizárna. A tanács azonban ezt a kőlekedési érdekekből mai ülésén nem tartotta megengedhetőnek, s az ez iránti kérelmet elutasította. A körvény még a közgyűlés elé kerül. Ha itt is elutasítanak, a díszmenet terve végkép dugába dől, mert a költségeket a tribünjegyek árai volnának hivatva fedezni.

— Paraszt párbaj. A betyárvilág romantikáját juttatja az embernek eszébe az az érdekes dráma, a mely az aradmegyei Tótvárad községében a múlt napokban lejátszódott. Fetti György jómódú földműves vasárnap éjjelkor került haza az erdőből s késői látogatást talált a szobában, a falu legnyakább legényét; Zsiv Juont. Kérvés szó esett közöttük. A férfi lekaptá aszagról a fegyvert s az asszonyra fogta.

— Gyáva vagy, Gligor — mondta szeretője. — IBazad van, — felelt ez. — Nesze ne-hed is fegyver, döntöns közöttünk az isten akarta.

— Kimentek a ház mögötti tisztásra s ott előbb birokra keltek. Az asszony az ablakokból nézte a két férfi dulakodását. Végre is a férfi győzött s tetepere ellenfelét a földre, a puskatással agyonverte. Azután visszament szobájába s csak annyit mondott feleségének: — Lásd, ítélt az isten.

— A gyilkost a csendőrség még az nap elfogta s most az aradi törvényszék fogházában Aárja az emberek ítéletét.

— Országos diákünnepély Pusztaszeren. Az országos diákünnepély a jövő hóban Pusztaszeren egy emléktől alapkövének letételével kezdődik. A díszes emlékoszlop, melynek tervezőit Lovas Rószler Lajos kecskeméti születésű fiatal szobrász dolgozik a vészszöndés jelenetű dombor miben feltüntető magas talapzatot a haza földjére lépő Árpádok magyar vitézt ábrázol. Az ünnepélyességek programját rendezéssel megbízott diákszövetségi osztályok, Kecskemét városával egyetértőleg, a következőkben állapították meg. Az országos diákszövetségi kongresszus ünnepélyes megnyitása Kecskeméten június 17-én, jun. 18-án és 19-én a kongresszus tárgyalásai, június 20-án a pusztaszeri emlék ünnepélyes alapkövetétele a helyszínen s annak végzetésével a kongresszus oezárása. A kongresszus védnökéül Beniczky Ferencz Kecskemét város főispánja és Lestár Péter Kecskemét város polgármestere; tiszteletbeli elnökeül d. Szeless József a kecskeméti jogakadémia igazgató tanos elnöke és dr. Kovács Pál kecskeméti jogakadémia — az egész mozgalom intézője és vezetője, kértettek fel.

— A bécsi tüntetések. A bécsi szabadelvű diákok tegnap küldöttség által keresték fel Kiek Frigyes egyetemi rektort a teknián és felirattal nyújtották át neki, melyben megköszönték az szabadelvűség ügye mellett tanúsított kitűnő magutartását. Az üdvözlő szonok beszédére a rektor azt felelte, hogy ezentul is erélyvel fogelve mellettük szálalni. Ő nem csodálkozik a felelet, hogy annyi sok fiatal ember között eltérítő politikai nézetek merülnek fel, amde azt elvárja hogy az ellentétek: békésen intézdzék el és hogy többé a szenvedélyességnek utat ne engedjenek. Ezután meleg kézszorítások között elbocsátotta a küldöttséget.

— Osztahus nevű hallgatót, a ki a német-birodalmi saájhós és a ki a magyar ezredés ünnepélyi helyen a legerősebben tombolt, a rendőrség eltolonozoltatta. Az illető felebbezett a belügyminiszterhez. A többi bécsi illetőségű szláv diákoknak, a kik a magyar ünnepélyek ellen aláírták a tiltakozó iratot, szintén tudomására jutatták, hogyha föl nem hagynak az agitációkkal, akkor ők is hasonlóképpen fognak járni.

— Családi tragédia. Megrendítő családi tragédia történt tegnap déiben a fővárosban. A Kazinczy utcai iskolában 11 óra tájban hirtelen rosszul lett Scharf Róza, az iskola egyik növendéke. A tizennégy éves leánya szájából előtört egy vérsugár, a mely a gyenge gyermeket, mire a megérkezett mentők a vérzést el bírták állítani, megölte. A leánya holttestét egyelőre elvitték anyja Dobutza 34. sz. a lakására. A mikor a mitem sejtő szerencsétlen asszony megpillantotta leánya holttestét, brülltek kezdett a lakásban futkosni, úgy, hogy alig bírtak vele. Mikor aztán lecsendesedett, sírya borult a lánya holttestére. A szomszédok erre elhagyták a szobát, hogy az asszonyt egyedül hagyják holt leányával. Mikor azonban kis idő múlva visszamentek, már csak két holttestet találtak. A borzasztó csapás úgy megrendítette, hogy attól szívészékhűst kapott és meghalt. Elközelített, minő irozatnál látta a munkából hazatérő család az, hogy kedveseit ily retentő módon kellett elveszteni. A szerencsétlen ember most színtlen súlyos beteg.

— A hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat f. május hó 25-én (pünkösdi hétfő) d. e. 10 órakor a dévai nemzeti kasinó termében közgyűlést tart,

— Uj napilap Szegeden. Legközelebb Szegeden uj napilap indul meg Szeged és vidéke csimen, amely a függetlenségi és 48-as párt Ugron frakciójának elveit szolgálja. A lap főszerkesztője Kalmár József szegedi tekintélyes ügyvéd, tiadó: Visontai Soma és Sina Eerence országgyűlési képviselők.

— Uj kénasv és mütárgyagyár. A volt kereskedelmi miniszter Lukács Béla val. b. t. tanácsos elnöksége alatt még a múlt év nyarán Budapestben megalakult „Zalathnai kénkovand ipar r. t.” kénkovand érceinek feldolgozására Brassón a technika legújabb vívmányainak felhasználásával nagyszabású „kénasv- és mütárgyagyárát” állított fel mely működését már megkezdte. Az okszerű gazdálkodás terjedése tág hatáskört biztosít az vállalatnak, melynek vezetői bizonyára azon lesznek, hogy kifogástalan áruk szállítása és a gazda közönség iránti előzékenység által maguknak vevőközönséget biztosítsanak. Az új vállalatot, melynek hirdetése lapunk mai számában található olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— Diskréció. A bankárné (férjéhez) A báró czélzásokat tett, szeretné tudni mennyi hozomány lesz a leányunknak.

A bankár: Ne mond meg neki, különben még több adósságot csinál.

— Siami esküforma. A siami trónörökösnek a következő hűségesskütt tették le hivatalnokai: „Folyon a vér minden emből, üssön agyon a villám, krokodilusok lakmározzanak testemre, feuketlen korszokban hordjam a vizet égő zsaratnokokon, rabszolgába térjen a lellem halálom után, vak, süket, sánta koldusnak szülésem ujra, ha megsze-gem eskümet.”

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, annyi tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Torontáli svábok.

Budapest, máj. 23.

A kiállítás megtekintésére tömegesen a fővárosba rándult torontálme-gyei svábok ma tisztelegtek Schmiedt József kiállítási igazgatónál, megköszönve a szíves vendéglátást. Elletjetett 3 nemzeti tánczot. Velük volt gr. Csekonics is. Délben ebéd volt a torontáliak tiszteletére, kik délután elutaztak.

Requiem.

Budapest máj. 23.

Károly Lajos kir. herczeg lelki üdvéért a helyőrségi templomban requiemet tartottak.

Bécsben a Hofburgban ma délelőtt volt a gyászmise. A vidéken is több helyt tartottak engesztelő gyászmisét a boldogult herczeg lelkiüdvéért.

Budapest, május 23.

A Hofburgban tartott gyászmise alkalmával a bihoros érsek celebrált.

Jelen voltak ő felsége a király, a főherczegek és a notabilitások.

A herczegprimás beteg.

Budapest, má. 23.

Vaszary Kolos, herczegprimás tegnap Károly ajos főherczeg temetésére Bécsbe akart menni, közvetlen az indulás előtt azonban rosszul lett és itthon maradt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Eladó nyári-lak és kert.

A „HÓJÁ”-ban csinos, nyári lakásnak kiválóan alkalmas két szoba, konyha, pincze és minden hozzátartozóval ellátott köépülettel bíró két holdat meghaladó gyümölcsös, illetve szőlős-kert

eladó.

Értekezhetni Dr. DEAK ALBERT ügyvédi irodájában (Főter 7. sz.) naponta d. u. 4-5 óráig. (1-2)

Köszvényt, Uj-utca és Király-utca

sarkán, 2. sz. a legélénkebb forgalmu ponton, a Nagy Szamoson épülő új hiddal szemben

BOLT HELYSÉG

hoznátartozó lakással, udvar és melék épületekkel, október 1-től

KIADÓ.

Értekezhetni Belmagyar-utca 13 sz. (3-8)

Hirdetmény.

A kolozvári szt. Erzsébet aggház gondnoksága ezennel köz-
hírré teszi, hogy az említett aggháznak a kolozvári határon —
közvetlen a város alsó végénél az országút és a Szt.-György hegyre-
járó út közt fekvő — s a külső közép- és külső magyar-utczára
rugó, a kolozvári 1466. sz. tjkvbn A + 25. rend., 8697. és 8698.
hr. számmal jelölt mintegy 48 hold szántóföldje, az aggház fel-
ügyelőségének előleges beleegyezése és a városi Tanácsnak enge-
délye következtében beltelekre, utcákra és közterekre osztván,
a helyszínén mindenik telek a maga kiterjedése és alakja szerint
kellő határjegyekkel ellátatott, melyekről — és az ott létesítendő
utcák és közterekről egy általános térkép készítettett; — mely
új belteleket az aggház gondnoksága örök áron eladni szándé-
koztván, ezennel a venni szándékozók felhívának, hogy e végett
az aggház algondnokánál: **Dr. Szombathelyi József** urnál Kolozs-
vart, a Diánna-fürdő telkei lakásán jelentkezzenek, a hol
a telkek árát és az eladási feltételeket megtudhatják s a térké-
pet megtekinthetik.

E mellett venni szándékozók előlegesen is ezennel értesített-
nek arról, hogy az örökvásári szerződés csak azután fog kiállit-
tatni, miután az egész felosztott földterület a telekkönyvben rend-
és helyrajzi számok szerint átalakítva és megjelölve lesz; mert
addig a tulajdoni jog a vásárlóra be nem kebelezethetik, sem a
szerződésben ki nem tüntetett; továbbá: hogy a megvásárolt
telekre addig nem lesz szabad építeni, míg az építeni szándékozó
a városi Tanácstól szabályszerűleg építési engedélyt a maga szá-
mára ki nem eszközöl.

A Szent-Erzsébet aggház gondnokságától.

Kolozvart, 1896. évi május hó 18-án.

382. (3—8)

Sz. 701—1896.

389. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozvár városi kir. járásbírósa 1895. évi 15194.
számu végzés következtében Tamási Sándor ügyvéd által képviselt Kolozvár
városa javára Löwy Dávid ellen 116 frt és jár. erejéig 1896. évi március hó
18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2517 frtra be-
csült butor, lá, kossai, szekér, tehén, épületfából álló ingóságok nyilvános árveré-
sen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozvár városi kir. járásbírósa 5323—1896. számu
végzése folytán 52 frt 44 kr. tőke követelés, ennek 1896. évi március hó 6-ik
napjától járó 6 és 5% kamatai és eddig összesen 5 frt 82 krban bíróság már
megállapított költségei erejéig, Kolozvart, Külmagyar-utca 31. sz. alatt leendő
közvetítésére 1896. évi május hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül
kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozvart, 1896. évi május hó 3. napján.

PAP JENŐ,
kir. bír. végrehajtó.

Erdélyrészi Kárpát-Egyesület.

Tisztán kezelt Páratlan
kitűnő ásványvizek! hatástan gyógyítóvizek!

Hazánk kincseit

kezdte kiaknázni az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület, a midőn
a radnai havasok kincset érő két legkitűnőbb ásványvizét,
a radna-borbereki vasas és a dombháti lugos-sós vizeket
forgalomba hozta.

A radna-borbereki „Széchenyi-forrás” viz sápadtságon, vér-
szegénységen alapuló idegbetegségek eseteiben, mindennemű női
betegségekben valószínűleg csodákat mível.

A dombháti „Livia-forrás” viz emésztési zavarokban, étvágy-
hiánynál, gyomorfájdalmánál, gyomorsavanyuságnál, aranyeres bántal-
maknál, epezsavaroknál, gyomor- és bélhurutnál páratlan sikerrel
alkalmazható.

E vizek orvosi erejéről és hasznairól Dr. NYULAS FERENCZ
e század elején több kötetet írt.

Mindkét víz borral kellemes üdítő ital és vértörőként nem okoz.

A „Livia-forrás” vizét „Erdély Selters”-ének nevezik; a
„Széchenyi-forrás” viz vastartalma felülmúlja a hasonló külföldi
vizekét.

A töltés és dugaszolás a balneotechnika legújabb módszerei
szerint történik.

Kizárólagos főraktáros:

ugy nagyban, mint kicsinyben Kolozvart és Kolozmegyében

Kónya Sándor kereskedő,

kitől ez ásványvizek kicsinyben a következő árak mellett rendel-
hetők meg:

Dom bháti Livia-forrás:	Radnaborbereki Széchenyi- forrás:
1/2 liter üveggel együtt 10 kr.	1/2 liter üveggel együtt 11 kr.
1 „ „ „ 16 „	1 „ „ „ 17 „
2 „ „ „ 24 „	2 „ „ „ 26 „

Üvegek visszaváltatnak.

Elárutók megfelelő százalékban részesülnek. Nagyobbe meg-
rendeléseknél árkedvezmény.

A nevezett ásványvizek fürdőhelyeit az Erdélyrészi
Kárpát-Egyesület június hó 1-én nyitja meg.

E fürdőkben kényelmes és olcsó lakások kaphatók.

Előjegyzéseket elfogad: a E. K. E. főtitkári hivatala Kolozs-
vart, Jókai-utca 11. sz. alatt. Ugyanitt prospektusok stb. kaphatók.
Kolozvart, 1896. évi május hó.

BETHLEN BALINT gróf, FEILITZSCH ARTHUR báró,
elnök. társelnök.

RADNÓTI DEZSŐ,
főtitkár.

384. (2—x)

HOFFHER és SCHRANTZ gazdasági gépgyáranak képviselősege és bizományi raktára

HIRSCHFELD KÁROLY

vaskereskedő, gazdasági pépraktáros és okleveles gőzgép kezelőnél Kolozvart, Széchenyi-tér (a Vashid előtt.)

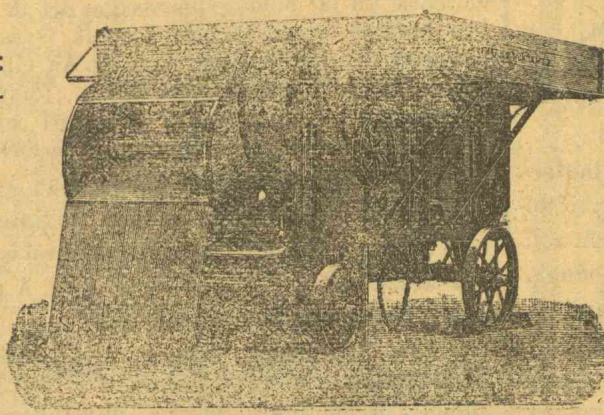
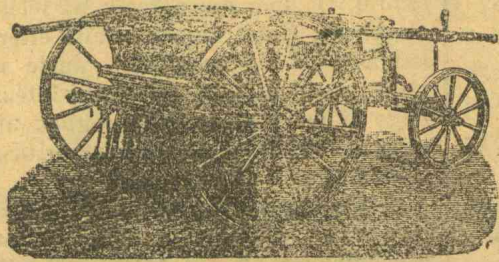
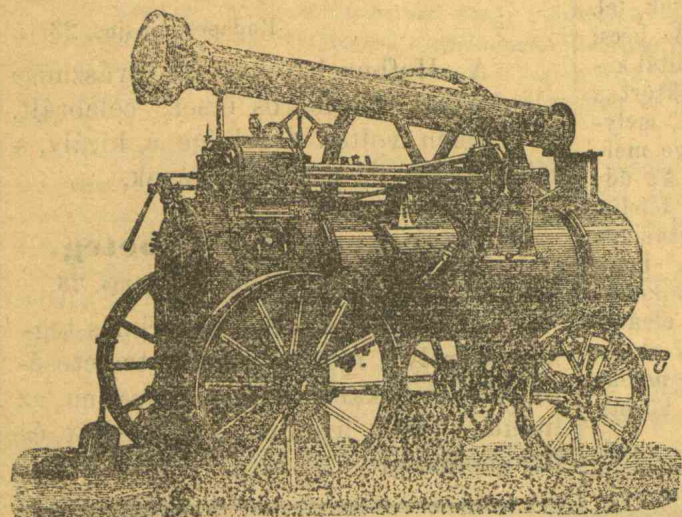
Állandó raktár:

cséplő-készletek, vetőgépek, takarmány-gyűjtők, Trieurök, rosták, morzsolók, több rendszerű ekék,
boronák stb és mindennemű gazdasági gépek, eszközök és
hozzávalókban.

Terjedelmes árlapok és részletes leírá-
sok kívánatra ingyen és bérmentve.

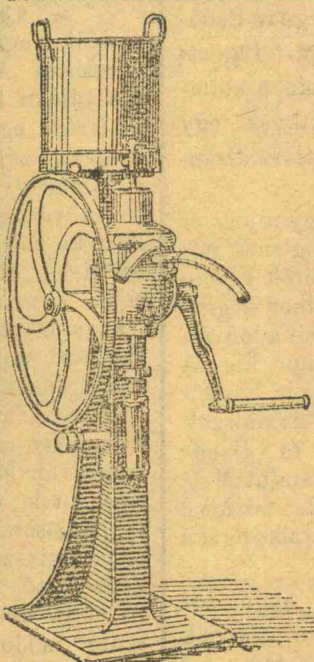
Megrendelések és megkeresések:
Hirschfeld Károly gépraktára-
hoz Kolozvára intézendők.

Előnyös fizetési feltételek.
271. (11—x)

361. (4—5)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

Adriance Platt & Co. new-yorki gépgyáros
„kizárólagos képviselősege”

FÜKASZÁLÓ-, MAROKRAKÓ ARATÓ- és KÉVE-
KÖTŐ ARATÓ GÉPEIRE.

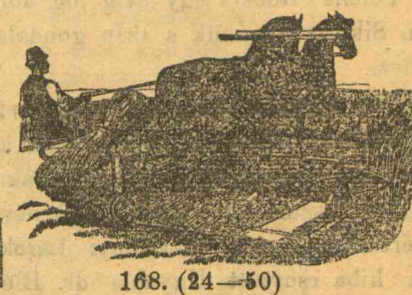
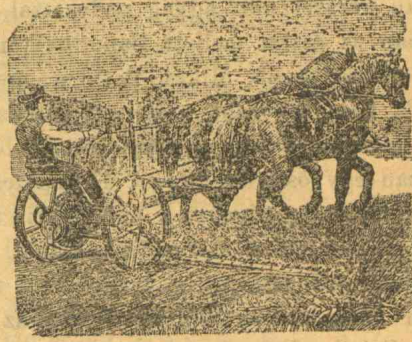
A „BERGEDORFER EISENWERK” teigazdasági gépgyár
„kizárólagos képviselőse.”

V. Vermorel-féle „Eclair” permotező „kizárólagos képviselőse.”

Csonka Bánki-féle petroleum-motorok „mezőgazd. képvis.”

M. kir. államvasútak gépgyára
mezőgazdasági gépeinek „szövetkezeti képviselősege.”

Gazdasági géptelepek, malmok, takarmányos és teljes
kamrák berendezése.

168. (24—50)

HAVONKÉNT KÉTSZER MEGJELENŐ ÜZLETI ÉRTESÍTŐNKET KIVÁNATRA BÉRMENTVE MEGKÜLDJÜK.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozvart, Belközép-utca 38. szám alatt.